

מיפוי מוסדות, גופים וארגונים, על יחידותיהם השונות, שהם בעלי נגיעה למי תהום ולטיפול בהם. המיפוי מכיל תיאור קצר על הארגון ועל פעילותו ובמידה ונמצאו אנשי קשר מתאימים, מצורפים גם פרטיהם. המיפוי מתחיל "מלמעלה – למטה", ממוסדות מדינה ממשלתיים ועד גורמים מקומיים פרטיים הפועלים לקידום נושא מי התהום, אך אינם ממשלתיים או ציבוריים. המיפוי מבוצע במסגרת פרויקט "שומרים על מי תהום" עבור ארגון ידידי כדור הארץ מזרח תיכון.

מיפוי מנהלי ומוסדי

מוסדות וארגונים העוסקים
במי תהום

פרויקט "שומרים על מי תהום"
אוקטובר 2013

ENPI
CBCMED
CROSS-BORDER COOPERATION
IN THE MEDITERRANEAN

Friends of the Earth Middle East
جمعية أصدقاء الأرض الشرق الأوسط
ידידי כדור הארץ המזרח התיכון

תוכן עניינים

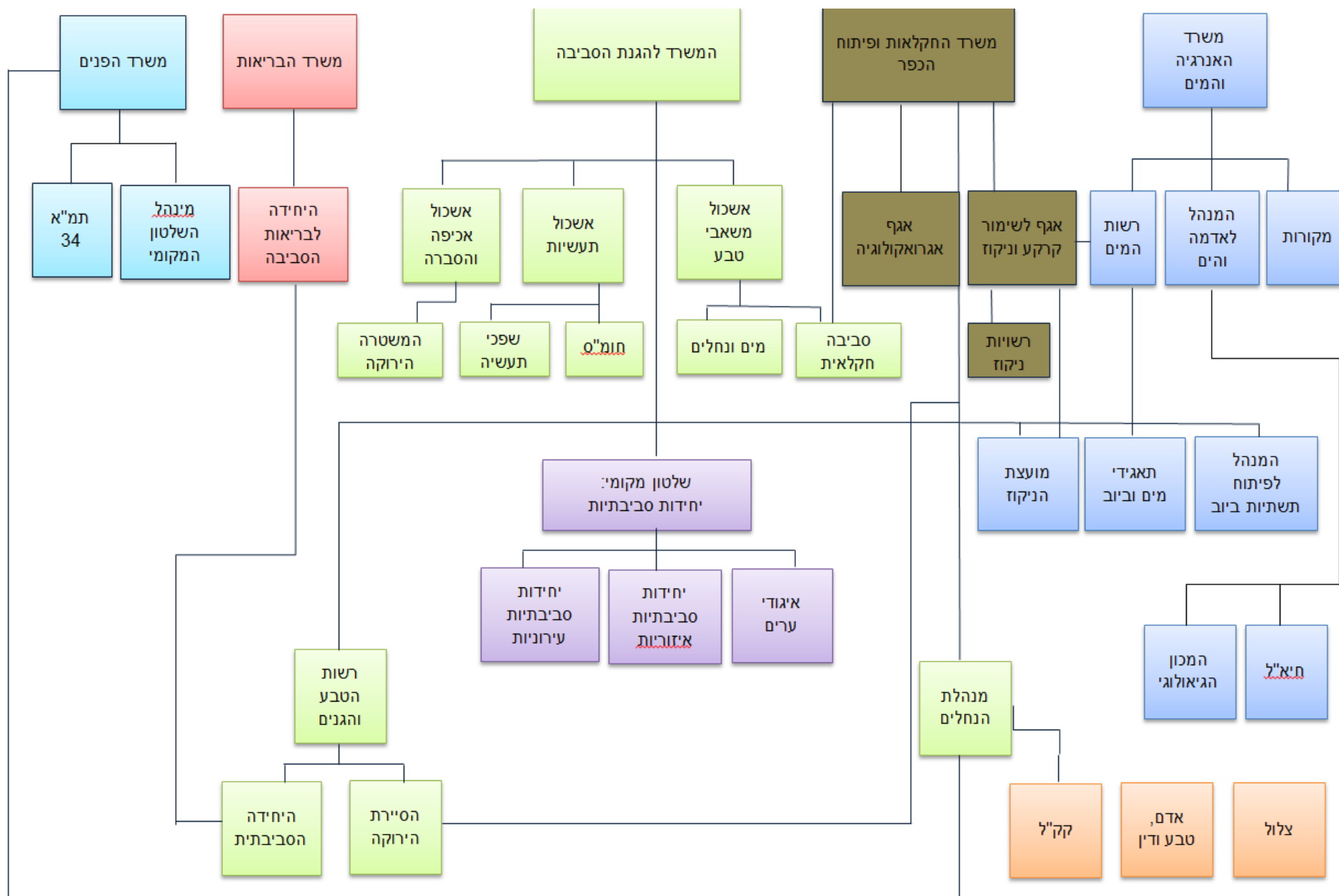
5	תרשים הגופים והמוסדות העוסקים במי תהום
6	פרק א' - מיפוי ברמה ארצית: מוסדות מדינה וגופים ממשלתיים
6	המשרד להגנת הסביבה
7	תרשים המבנה הארגוני של המשרד להגנת הסביבה
8	לשכת המדען הראשי
9	אשכול תעשיות
9	אגף אסבסט ואבק מזיק
10	אגף חומרים מסוכנים
11	אגף שפכי תעשייה, דלקים וזיהום קרקעות
12	אשכול משאבי טבע
12	אגף מים ונחלים
13	אגף סביבה חקלאית - אגרואקולוגיה
13	אשכול פיקוח והסברה
13	המשטרה הירוקה
15	אשכול שלטון מקומי, חינוך וקהילה
15	אגף לטיפול בפסולת מוצקה
16	אגף פרויקטים ויחידות סביבתיות
16	אשכול תכנון ופיתוח בר קיימה
16	אגף תכנון סביבתי ובנייה ירוקה
17	מנהלת הנחלים
18	רשות הטבע והגנים
18	היחידה הסביבתית (היחידה לניטור סביבתי)
19	היחידה לפיקוח בשטחים הפתוחים (הסיירת הירוקה)
20	משרד הפנים
22	מינהל השלטון המקומי
22	משרד החקלאות ופיתוח הכפר
22	אגף אגרואקולוגיה וגד"ש
23	אגף שימור קרקע וניקוז
24	רשויות ניקוז
26	משרד הבריאות
26	המחלקה לבריאות הסביבה

28	משרד האנרגיה והמים
28	רשות המים
28	מועצת הניקוז
29	המנהל לפיתוח תשתיות ביוב (מילת"ב)
29	מנהל המים והממונה על התאגידים
30	מינהל המחקר למדעי האדמה והים
30	החברה לחקר ימים ואגמים לישראל (חיא"ל)
32	המכון הגיאולוגי
32	מקורות
34	פרק ב' – מיפוי גופים בשלטון המקומי
34	יחידות סביבתיות ואיגודי ערים לאיכות הסביבה
35	מ.א. עמק הירדן
35	רשות הטבע והגנים
35	קרן קיימת לישראל
35	המשטרה הירוקה
35	המשרד להגנת הסביבה מחוז צפון
36	לשכת הבריאות טבריה-כנרת – מחלקת בריאות הסביבה
36	רשות ניקוז ונחלים כינרת, מנהלת הכינרת, איגוד ערים כינרת
38	עיריית בית שאן
38	המנהל לפיתוח תשתיות ביוב
38	קרן קיימת לישראל
38	רשות הטבע והגנים
38	המשטרה הירוקה
38	רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי
39	המשרד להגנת הסביבה – מחוז צפון
39	המשרד להגנת הסביבה – מחוז ירושלים
39	לשכת בריאות נפת יזרעאל-עפולה – מחלקת בריאות הסביבה
40	מ.א. הגלבוע
40	קרן קיימת לישראל
40	רשות הטבע והגנים
40	המשטרה הירוקה
40	המשרד להגנת הסביבה מחוז צפון
40	לשכת בריאות נפת יזרעאל-עפולה – מחלקת בריאות הסביבה

40	רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי
40	רשות ניקוז ונחלים קישון
41	קולחי הגלבוע
41	גלבוע-מעיינות יחידה סביבתית איזורית
42	איגוד ערים שרון - כרמל
42	רשויות האיגוד
42	רשות הטבע והגנים
42	קרן קיימת לישראל
42	המשטרה הירוקה
43	המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה
43	לשכת הבריאות המחוזית חיפה – מחלקת בריאות הסביבה
44	לשכת הבריאות השרון-נתניה – מחלקת בריאות הסביבה
44	יחידה סביבתית אזורית רמת מנשה
44	רשות ניקוז ונחלים כרמל
44	רשות ניקוז ונחלים שרון
45	תאגיד המים מעיינות השרון
45	תאגיד המים מי עירון
45	תאגיד המים מי חדרה
45	תאגיד המים מי נתניה
46	עיריית באקה אל ע'רביה
46	המשטרה הירוקה
46	המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה
46	לשכת הבריאות השרון-נתניה – מחלקת בריאות הסביבה
46	רשות הטבע והגנים
46	קרן קיימת לישראל
46	איגוד ערים שרון-כרמל
46	רשות ניקוז ונחלים שרון
46	תאגיד המים מי עירון
46	יחידה סביבתית איזורית המשולש הצפוני
47	מ.א. עמק חפר
47	המשטרה הירוקה
47	המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה
47	לשכת הבריאות השרון-נתניה – המחלקה לבריאות הסביבה

47	רשות הטבע והגנים
47	הקרן קיימת לישראל
47	איגוד ערים שרון-כרמל
47	רשות ניקוז ונחלים שרון
47	נאמני נחל אלכסנדר (נאנ"א)
48	החברה הכלכלית לפיתוח עמק חפר
49	מ.א. מטה יהודה
49	המשרד להגנת הסביבה מחוז ירושלים
49	לשכת הבריאות המחוזית ירושלים – מחלקת בריאות הסביבה
49	המשטרה הירוקה
49	קרן קיימת לישראל
49	רשות הטבע והגנים
50	רשות ניקוז שורק-לכיש
50	יחידה סביבתית שורק
51	מ.א. תמר
51	קרן קיימת לישראל
51	רשות הטבע והגנים
51	המשטרה הירוקה
51	לשכת הבריאות המחוזית באר שבע – מחלקת בריאות הסביבה
52	המשרד להגנת הסביבה מחוז דרום
52	יחידה סביבתית נגב מזרחי
53	רשות ניקוז ים המלח
53	החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ
54	פרק ג' – מיפוי גופים פרטיים, ארגונים סביבתיים ואחרים
54	החברה להגנת הטבע
54	קרן קיימת לישראל (קק"ל)
55	אדם טבע ודין
55	צלול
56	ידידי כדור הארץ – מזרח תיכון
57	נספח א' - רשימת חוקים, תקנות ומסמכים רלוונטיים

תרשים הגופים והמוסדות העוסקים במי תהום

פרק א' - מיפוי ברמה ארצית: מוסדות מדינה וגופים ממשלתיים

המשרד להגנת הסביבה

כתובת: רח' כנפי נשרים 5, ת.ד. 34033, ירושלים. מיקוד 95464

טלפון: 02-6553701

פקס: 02-6535958

דוא"ל: sar@sviva.gov.il

אתר: www.sviva.gov.il/Pages/HomePage.aspx

המשרד להגנת הסביבה הוקם בשנת 1989 כמשרד לאיכות הסביבה. שם המשרד שונה באישור הממשלה ביוני 2006.

בראש המשרד עומד השר להגנת הסביבה עמיר פרץ. מנכ"ל המשרד הוא דוד לפלר. המשרד מעסיק כיום כ-600 עובדים ומחולק ל-6 אשכולות מרכזיים.

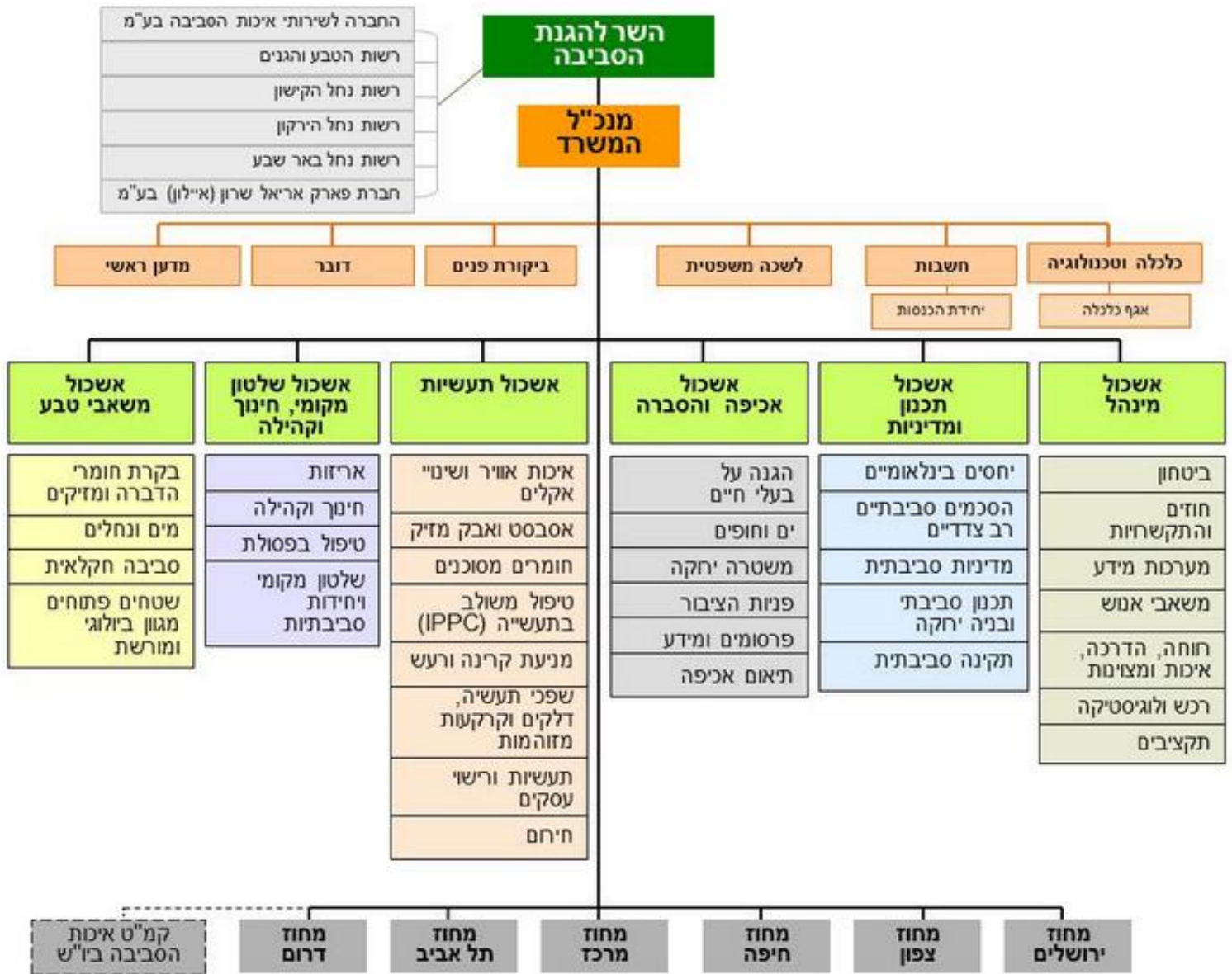
המשרד פועל בשלוש רמות:

א. ברמה הארצית – אחראי לניסוח מדיניות ארצית משולבת ולפיתוח אסטרטגיות, תקנים וקדימויות להגנת הסביבה.

ב. ברמה המחוזית – המשרד להגנת הסביבה פועל באמצעות 6 מחוזות שכל אחד מהם מקדם את המאפיינים והצרכים הסביבתיים הייחודיים של היישובים שבתחום אחריותו.

ג. ברמה המקומית – המשרד להגנת הסביבה, בשיתוף הרשויות המקומיות, תומך ב-52 יחידות סביבתיות שהוקמו בערים ובאיגודי ערים ופעילותן מקשרת בין יעדי המדיניות הסביבתית-לאומית לבין פעולות היומיום בשטח. בנוסף, מהווה היחידה הסביבתית גוף אוכף ומייעץ בנושאי איכות הסביבה לרשויות המקומיות.

תרשים המבנה הארגוני של המשרד להגנת הסביבה

נלקח מתוך האתר של [המשרד להגנת הסביבה](#)

לשכת המדען הראשי

לשכת המדען הראשי במשרד להגנת הסביבה פועלת לחיזוק הבסיס המקצועי של פעילות המשרד ובהתאם ליעדים ומטרות המוגדרים על ידי השר, המנכ"ל והנהלת המשרד. הלשכה אף מסייעת במימון מחקרים וסקרים בתחומי איכות הסביבה, מקיימת ומקדמת קשרי מדע בינלאומיים עם גופי מחקר וארגונים סביבתיים, פועלת לקידום ומימוש שיתופי פעולה עם קרנות מחקר בארץ ובחו"ל ומעניקה סיוע טכני בתחומי הסביבה.

לשכת המדען אף מעורבת בתחום החינוך של לימודי הסביבה במערכות החינוך מגיל טרום יסודי ועד האקדמיה וכן מקדמת את התקינה הסביבתית ואת ההכשרה במקצועות הגנת הסביבה, שבמסגרתה היא יוזמת ימי עיון מקצועיים.

ד"ר סיניה נתניהו, המדענית הראשית

טלפון: 02-6553755

פקס: 02-6553752

דוא"ל: Netanyahu-s@sviva.gov.il

אשכול תעשיות

אגף אסבסט ואבק מזיק

כתובת: רח' כנפי נשרים 5, ת.ד. 30433, ירושלים 95464

טלפון: 02-6553930

פקס: 02-6535960

דוא"ל: asbest@sviva.gov.il

חוקים רלוונטיים עיקריים:

חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011 (ותקנותיו)

מטרת האגף למנוע את חשיפת הציבור לאסבסט, למנוע מפגעי אסבסט חדשים ולצמצם את הקיימים וכן לסלק את האסבסט באופן מסודר.

תפקידי האגף בין השאר:

- לקבוע נהלים והנחיות מקצועיות לעבודה באסבסט ואבק מזיק ולאכוף הנחיות אלו.
- לבצע הכשרה ורישוי של העוסקים בתחום: קבלנים, מפקחים, סוקרים, מעבדות דיגום, מעבדות אנליזה ואתרי קצה להטמנת פסולת אסבסט.
- לטפל באירועי אסבסט הנוצרים עקב שריפות או בשל הריסה בלתי חוקית, נפילת טילים וכד'.

אברי לכמן, ראש תחום אסבסט ופסולת

טלפון: 04-6059102 שלוחה 136

פקס: 04-6020590

דוא"ל: avri@sviva.gov.il

אשי אביזמר ומיכל רומפלר, ממוני אסבסט ואבק מזיק

טלפון: 02-6553930 / 02-6553710

פקס: 02-6535960

דוא"ל: MichalRo@sviva.gov.il / ashia@sviva.gov.il

אגף חומרים מסוכנים

האגף מטפל במניעת תקריות חומרים מסוכנים ומזעור השלכותיהם על ידי מערכת רישוי ארצית וכן מענה מקצועי בעת תקריות. באגף פועל מרכז מידע ומבקרים לחומרים מסוכנים.

רומי אבן דנן, ראש אגף חומרים מסוכנים טלפון: 02-6553765 פקס: 02-6553763 דוא"ל: romye@sviva.gov.il	
איה פכט, מנהלת תחום חומ"ס והיתרי רעלים טלפון: 08-9788806 פקס: 08-9229135 דוא"ל: ayap@sviva.gov.il	דרור יעקב, ראש תחום חומ"ס ומפקח ארצי טלפון: 03-7654524 פקס: 03-7634470 דוא"ל: yaakovd@sviva.gov.il
הילה קופרברג, ראש ענף דיווח – מוקד הסביבה טלפון: 08-9253321 פקס: 08-9253461 דוא"ל: hilak@sviva.gov.il	יעקב זוהר, מרכז ארצי לחומרים מסוכנים טלפון: 03-7634544 פקס: 03-7634548 דוא"ל: zohary@sviva.gov.il
ערן מיכלסון, מרכז מיחזור טלפון: 02-6553870 פקס: 02-6553763 דוא"ל: eranm@sviva.gov.il	שלום חסון, ממונה פסולת מסוכנת פקס: 02-6553736 דוא"ל: ShalomH@sviva.gov.il
פנינה אמיר, ממונה חירום טלפון: 03-7634474 פקס: 03-7634470 דוא"ל: Pninaa@sviva.gov.il	

אגף שפכי תעשייה, דלקים וזיהום קרקעות

האגף מרכז את מדיניות הטיפול בכל הקשור במניעת זיהום מקורות מים משפכי תעשייה ודלקים, תוך התמקדות במזהמים רעילים או כאלה שאינם ניתנים לטיפול במתקנים עירוניים לטיפול בשפכים כדוגמת: מלחים, מתכות כבדות, מרכיבי דלק וממיסים מוכלרים.

במקביל עוסק האגף בזיהומי קרקע ומים הנובעים מתחנות דלק, חוות מיכלי דלק וצנרת דלק.

האגף אחראי על נושא הקרקעות המזהמות ולצורך כך, פיתח רשימה ראשונית של ערכי סף מהם קרקע נחשבת למזהמת וכן פרוטוקול לביצוע בדיקות קרקע. במסגרת זו, מפתח האגף מתודולוגיה לטיפול בקרקעות מזהמות ואת מיפוי.

יעל מייסון, ראש אגף שפכי תעשייה, דלקים וקרקעות מזהמות טלפון: 03-7634545 פקס: 03-7634548 דוא"ל: yaelma@sviva.gov.il
אריה פיסטנר, ממונה על מניעת זיהום מים מדלקים טלפון: 04-8632277 פקס: 04-8632288 דוא"ל: ariep@sviva.gov.il
אתי נתן וערן סגל, ממוני שפכי תעשייה (כולל דירקטיבה אירופאית) טלפון: 03-7634550 / 03-7634549 פקס: 03-7634548 דוא"ל: erans@sviva.gov.il / etin@sviva.gov.il
זהר ירמיהו, ממונה קרקעות מזהמות (מניעה ואיתור) טלפון: 03-7634546 פקס: 03-7634548 דוא"ל: zoharye@sviva.gov.il

אשכול משאבי טבע

אגף מים ונחלים

תפקידו המרכזי של האגף הוא מניעת זיהום משאבי המים של ישראל. האגף מטפל בנושאים הבאים:

- שיקום נחלים – תכנון, סילוק מזהמים, הבטחת מקורות מים, תכנון סטטוטורי, פיתוח מוקדים לרווחת הציבור.
- טיפול הולם בבוצות ובשפכים עירוניים.
- השתתפות בקביעת מדיניות משק המים.
- מתן חוות דעת הידרולוגית וגיאוו-הידרולוגית על מזהמי מים.

אלון זס"ק, ראש אגף מים ונחלים
טלפון: 02-6553840
פקס: 02-6520552 (זהה לכל עובדי האגף)
דוא"ל: alonz@sviva.gov.il
אייל יפה, ממונה שיקום נחלים ומרכז מנהלת הנחלים
טלפון: 02-6553840
דוא"ל: eyaly@sviva.gov.il
דוד רובין, ראש תחום טכנולוגיות לטיפול בשפכים
טלפון: 02-6553926
דוא"ל: davidr@sviva.gov.il
דקל שפירא, ממונה מניעת זיהום נחלים
טלפון: 02-6553843
דוא"ל: dekel@sviva.gov.il
רמי מגליס, ראש תחום שפכים עירוניים
טלפון: 02-6553727
דוא"ל: ramim@sviva.gov.il

אגף סביבה חקלאית - אגרואקולוגיה

אגף הפועל בשיתוף עם משרד החקלאות ומטפל בפסולת חקלאית שהיא בעלת פוטנציאל זיהום סביבתי גבוה מאוד. תפקידי האגף:

- שיפור איכות הפסולת החקלאית באמצעות פעולות אכיפה וחקיקה (כגון: חיוב התעשייה להפריד את זרמי התמלחות ולפנותן לים).
- חיוב מפעלים לבצע טיפול קדם בשפכי התעשייה והכשרתן לשימוש חקלאי.
- עידוד שימוש מושכל בחומרי הדברה, דישון, השקיה וזיבול בכדי למזער נזקים לחקלאות ולסביבה.

שלמה קפואה, ראש אגף אגרואקולוגיה (סביבה חקלאית)

טלפון: 02-6495831

פקס: 02-6495890

דוא"ל: shlomoc@sviva.gov.il

אשכול פיקוח והסברה

האשכול כולל את יחידות האכיפה של המשרד להגנת הסביבה שהחשובה מביניהן עבור הפרויקט היא המשטרה הירוקה – גוף האכיפה הרשמי של המשרד.

המשטרה הירוקה

כתובת: רח' הרצל 91, קרית הממשלה, רמלה

טלפון: 08-9788888

פקס: 08-9223650

דוא"ל: taliac@sviva.gov.il

המשטרה הירוקה היא הזרוע העיקרית של המשרד להגנת הסביבה בתחום האכיפה והרתיעה. סמכויותיה ניתנות לה מטעם השר להגנת הסביבה ושר הפנים.

המשטרה הירוקה פועלת בשלוש רמות: ברמה **הארצית**, שבה הנהלת המשרד שותפה פעילה בקביעת מדיניות המשרד, בחקיקה, בתקינה ובקביעת היעדים הארציים והמחוזיים; ברמה **המחוזית**, שבה מפקחיה פועלים בשיתוף עם עובדי מחוזות המשרד; וברמה **המקומית**, שבה פועל השוטר אל מול גופים מקומיים ובשיתוף פקחי רשות הטבע והגנים, מנהל מקרקעי ישראל, משרד הפנים, יחידות סביבתיות, מועצות ורשויות מקומיות.

תפקידי המשטרה הירוקה הם:

- פיקוח באמצעות עריכת סיורים על פי תכנית סדורה. במהלך סיורים אלה המשטרה מאתרת ועוקבת אחר מפגעים סביבתיים כגון ניקיון, מים ושפכים, חומ"ס וסביבה חקלאית ומלווה מפגעים המטופלים על ידי המחוז.
- אכיפה – מנהלית, המיושמת ע"י המחוזות והאגפים במשרד; ופליילית, המיושמת ע"י המשטרה הירוקה ומורכבת מפעולות פרטניות של המפקחים, פעולות צוותיות ופעילויות ברמה הארצית כגון: אכיפת מפגעים סביבתיים, ערכית מבצעי אכיפה נושאים תוך איסוף ראיות וליווי עברייני הסביבה עד להעמדתם לדין, ניהול תיקי חקירה, מתן קנסות (בין 8,000-250 ₪), שיתוף פעולה עם גורמים נוספים.

שם	תפקיד	דוא"ל
אמיר לוין	מפקד המשטרה הירוקה	amirl@sviva.gov.il
יוסי בר	סגן מנהל המשטרה הירוקה	yossib@sviva.gov.il
דוד יאסי	מפקח ארצי	dudi@sviva.gov.il
שלום קעטבי	מפקח ארצי	halomKs@sviva.gov.il
תומר אליהו	ממונה חקירות (שפכי תעשייה וחומרים מסוכנים)	tomere@sviva.gov.il

פקחי המשטרה הירוקה, ע"פ איזורים:

מחוז חיפה והצפון	מחוז תל אביב והמרכז	מחוז ירושלים	מחוז הדרום
• אג'וד עבד אל-לטיף ajudad@sviva.gov.il • אייל מילס eyal@sviva.gov.il • ואיל קבלאן wailk@sviva.gov.il • חיים אלבר haime@sviva.gov.il • מישל מור יוסף mishelm@sviva.gov.il • עמרם בר-חמא amramba@sviva.gov.il • ראמי חמוד ramih@sviva.gov.il • רמי פלג ramip@sviva.gov.il	• הדר תיכון hadarT@sviva.gov.il • איילת בן ציון ארד ayeleta@sviva.gov.il • אלי פרא elip@sviva.gov.il • ארז הררי erezh@sviva.gov.il • ברק אלפי baraka@sviva.gov.il • דיו שחר shaharz@sviva.gov.il • ענת רז antr@sviva.gov.il • פליקס פיינשטיין felixf@sviva.gov.il • שגיא עזאני sagia@sviva.gov.il	• ינאי היערי yanaih@sviva.gov.il • רועי הראל roih@sviva.gov.il	• גיא נחשתן guyN@sviva.gov.il • יניב יפת yanivy@sviva.gov.il • ראובן בן-סימון reuvenb@sviva.gov.il

אשכול שלטון מקומי, חינוך וקהילה

אגף לטיפול בפסולת מוצקה

חוקים רלוונטיים עיקריים:

חוק שמירת הניקיון, התשמ"ד-1984

חוק תקנות איסוף ופינוי פסולת למיחזור, התשנ"ג-1993

חוק הפיקדון על מכלי משקה, התשנ"ט-1999

חוק לסילוק ולמיחזור צמיגים, התשס"ז-2007

חוק להסדרת הטיפול באריזות, התשע"א-2011

האגף מטפל במכלול נושאים הקשורים לפסולת מוצקה כדוגמת מיחזור והשבה, מטמנות ותחנות מעבר, פסולת מעורבת ופסולת יבשה, בדגש על הגדלה ניכרת של כמות הפסולת המועברת למיחזור תוך הפחתת כמות הפסולת המועברת להטמנה.

אמצעי היישום העומדים בפני האגף הם החקיקה (חוק שמירת הניקיון, חוק לסילוק ומיחזור צמיגים, חוק האריזות ועוד); הכנת תכניות אב וטיפול משולב בפסולת (הפחתה במקור, שימוש חוזר, מיחזור, הפקת אנרגיה מפסולת, הטמנה); ותפיסת הפסולת כמשאב, תוך התייחסות לכלל הגורמים הנוגעים בדבר, בכלל זה הרשויות המקומיות, סקטור היצרנים, הציבור והשלטון המרכזי.

נעמה אשור בן ארי, ראש אגף פסולת מוצקה

טלפון: 02-6553801/2

פקס: 02-6553817 (זהה לכל עובדי האגף)

דוא"ל: naamaa@sviva.gov.il

אורי טל, מרכז פסולת יבשה

טלפון: 02-6553810

דוא"ל: urit@sviva.gov.il

עינת ברוגשטיין, ממונה מטמנות ותחנות מעבר

טלפון: 02-6553950

דוא"ל: eynatb@sviva.gov.il

אגף פרויקטים ויחידות סביבתיות

חלק מתפקידי האגף:

- ממונה על מערך היחידות הסביבתיות הארצי ופועל לחיזוקן
- פועל יחד עם השלטון המקומי לקידום נושאי הסביבה בפרויקטים משותפים
- מוביל שיתופי פעולה עם רשויות מקומיות, גורמים מסחריים ותקשורתיים

ריקי רחמים, ראש ענף תיאום וביצוע

טלפון: 02-6553836

פקס: 02-6535959

דוא"ל: rikir@sviva.gov.il

אשכול תכנון ופיתוח בר קיימה

האשכול משלב מושגים וסטנדרטים סביבתיים המקובלים בעולם במערכת קבלת ההחלטות בישראל, במטרה למנוע פגיעה בסביבה, לקדם פיתוח בר קיימה, למנוע אובדן משאבי טבע ותהום לניהול יעיל של קרקעות המדינה.

אגף תכנון סביבתי ובנייה ירוקה

תפקידי האגף, בין השאר:

- שילוב היבטים סביבתיים בתכניות מתאר מוסדיות לטווח ארוך בכדי להבטיח ניצול יעיל של קרקע, קידום תכניות לתשתיות סביבתיות ושימור שטחים פתוחים, ערכי הטבע ונוף.
- מניעת היווצרות מפגעים סביבתיים וחשיפת האוכלוסייה למפגעים וסיכונים.
- הנחייה מקצועית של נציגי המשרד להגנת הסביבה בוועדות המחוזיות לתכנון ולבנייה ובוועדות המקומיות, במטרה להבטיח התייחסות להיבטים סביבתיים.
- הפעלת מערכת תסקירי השפעה על הסביבה לצורך בדיקת פרויקטים גדולים בעלי משמעות סביבתית ניכרת כגון: תחנות כוח, שדות תעופה, כבישים, רכבות וכד'.

רם אלמוג, ממונה תכנון סביבתי

02-6553920

02-6553853

rama@sviva.gov.il

בני פירסט, ממונה תכנון סביבתי

טלפון: 02-6553750

פקס: 02-6553853

דוא"ל: bennyf@sviva.gov.il

מנהלת הנחלים

אייל יפה, ממנה [אגף שיקום נחלים](#) ומרכז מנהלת הנחלים

טלפון: 02-6553840

פקס: 02-6520552

דוא"ל: eyaly@sviva.gov.il

המנהלת לשיקום נחלי ישראל הוקמה ע"י המשרד להגנת הסביבה [וקרן קיימת לישראל](#) במטרה לקדם שיתוף פעולה בין גורמים שונים בכדי להביא לשיקום המוצלח של נחלי ישראל. במנהלת שותפים גם [רשות המים](#), [אגף הניקוז ושימור קרקע במשרד החקלאות ופיתוח הכפר](#), החברה הממשלתית לתיירות במשרד התיירות, המנהל לתכנון במשרד הפנים, [רשות הטבע והגנים הלאומיים](#) ורשויות מקומיות הסמוכות לנחלים המיועדים לשיקום.

הכלים העומדים לרשות מנהלת הנחלים הם צוות היגוי ארצי בשיתוף גורמים ממשלתיים ופרטיים, צוות היגוי לתכנון בהשתתפות אנשי מקצוע רלוונטיים לשיקום נחלים וכ-30 מנהלות מקומיות הפועלות ברשויות המקומיות, שבכולן הוכנו, או נמצאות בשלבי הכנה מתקדמים, תכניות אב לשימור ייעודי שטחים פתוחים וכן בוצעו עבודות שיקום פיזי ופיתוח נופי בקטעי נחלים שונים ברחבי הארץ.

קיימות מספר מטרות בשיקום נחל, בהתחשב במיקומו, מקורות המים שלו, נתיב הזרימה ועוד:

• פעולות להסדרת אפיק הנחל מבוצעות ע"י רשויות הניקוז וכוללות סילוק סחף, פינוי פסולת, והרחבת האפיק במידת הצורך	תנועה חופשית של מים בנחל
• שיפור שיפוע הגדות בנחל, שתילת צמחיה לייצוב גדות הנחל, סלילת שבילים ודרכי שירות ופיתוח אתרי נופש ופנאי לאורך הנחל	שיקום גדות הנחל ונופו
• איכות המים - טיפול בזיהומי מים, הכנת תכנית מים לנחל והקצבת מים באיכות הראויה להזרמה בנחל • כמות המים - במסגרת תכנית המים מוזרמת כמות מים קבועה לנחל ממקורות זמינים (קולחים באיכות ראויה, קידוחים, מעיינות ועוד)	שיקום המים בנחל
• לאחר שמי הנחל הם באיכות המאפשרת זאת, מבוצע שלב שחזור ושימור ביולוגי של בעלי חיים וצמחיה האופייניים לאיזור	שיקום מערכת החיים הטבעית בנחל

במהלך שנות קיומה הצליחה המנהלת להפחית כמויות מזהמים בנחלים ראשיים כגון הירקון, הקישון, שורק ואלכסנדר, בשיעור של כ-65% הודות למאמצי אכיפה של המשרד להגנת הסביבה והשקעות גדולות בתשתיות של הרשויות המקומיות ומפעלי התעשייה בסיוע [משרד האנרגיה והמים וקק"ל](#).

רשות הטבע והגנים

כתובת: רח' אדם ועולמו 3, ירושלים. מיקוד: 95463

טלפון: 02-5005444

פקס: 02-6529232

דוא"ל: moked@npa.org.il

אתר: www.parks.org.il/Pages/default.aspx

חוקים רלוונטיים עיקריים:

חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998 ותקנותיו

חוק הגנת חיות הבר, התשט"ו-1955 ותקנותיו

רשות הטבע והגנים הינה תאגיד ע"פ חוק והיא כפופה לשר להגנת הסביבה. זוהי רשות ממשלתית האמונה על שמירת ערכי הטבע והמורשת במדינה ואחראית על ניהול שמורות הטבע והגנים הלאומיים, וכן על אכיפת חוקי שמירת הטבע בשטחים הפתוחים. רשות הטבע והגנים (רט"ג) מפעילה גם מערכת לניטור נחלים, מקורות מים ורעלים.

היחידה הסביבתית (היחידה לניטור סביבתי)

כתובת: רח' אדם ועולמו 3, ירושלים. מיקוד: 95463

טלפון: 02-5005421/2

פקס: 02-5006281

דוא"ל: u.mada@npa.org.il

היחידה הסביבתית ברט"ג פועלת במסגרת חטיבת המדע ומהווה זרוע ביצועית של המשרד להגנת הסביבה, רשות המים ומשרד הבריאות, לניטור, לפיקוח ולהסדרת נושאים רבים בתחומי המים, השימוש בקולחים, השימוש ברעלים וניטור וטיפול במזיקים. היחידה עוסקת גם בסקרים ומחקרים הידרולוגיים בפרויקטים הקשורים לשמירת טבע וגופי מים, מי תהום והשקיה בקולחים, בעיקר עבור גופים מוסדיים וממשלתיים.

ביחידה קיים מאגר מידע ממוחשב, ייחודי ועדכני בתחום המים, מט"שים, נחלים, מאגרי מים ועוד, המשרת גם את שאר יחידות הרשות כמו גם את משרדי הממשלה וגופים חיצוניים אחרים. המאגר מטופל בקפדנות ומקצועיות ומכיל נתונים, כימיים ופיזיים, אודות כלל גופי המים, המט"שים ומאגרי הקולחים בארץ. בין השאר אחראי גם על כמות ואיכות המים ושימור ושיקום נחלים.

היחידה עוסקת גם באכיפת החוק, תוך שיתוף פעולה עם פקחי המשטרה הירוקה וגופי אכיפה נוספים ואף משתתפת בוועדות ובגופי תכנון השנים בנושאי מים, נחלים, שימוש בחומרי הדברה והרעלות ועוד.

פעילות פקחי היחידה:

ניטור מים ונחלים

עיקר הפעילות עבור המשרד להגנת הסביבה, אגף מים ונחלים.

- ניטור, טיפול, פיקוח ואכיפה ע"פ אגני היקוות הנחלים
- איסוף מידע על איכויות מים עיליים (כולל מאגרי קולחים), סקרי פוטנציאל זיהום מים באיזורים רגישים (בשיתוף רשות המים)
- ליווי תכניות ושיקום נחלים
- איתור ניצול מים לא חוקי (ממקורות טבעיים)

ניטור רעלים

עיקר הפעילות עבור המשרד להגנת הסביבה, אשכול תשתיות ותעשיות.

- אירועי חומ"ס והרעלות
- פיקוח ריסוסים מהאוויר
- סיור למשרד להגנת הסביבה בקידום תקנות וחיקוקים בנושא ריסוסים וחיטוי קרקע

איכות המים

עיקר הפעילות עבור משרד הבריאות, המחלקה לבריאות הציבור.

- היתרי השקיה בקולחים
- דיגום נחלים וגופי מים המשמשים לנופש
- דיגום מאגרים ומט"שים

תחום סקרים ומחקרים
הידרולוגיים

פעילות עבור גופים שונים.

היחידה לפיקוח בשטחים הפתוחים (הסיירת הירוקה)

אחת היחידות של רשות הטבע והגנים (רט"ג) היא היחידה לפיקוח בשטחים הפתוחים (הסיירת הירוקה) שהוקמה במטרה לשמור על קרקעות המדינה **בשטחים הפתוחים** מטעם משרד [החקלאות](#), הביטחון, מנהל מקרקעי ישראל [והק"ל](#).

סמכויות הפיקוח ניתנות לפקחי הסיירת מטעם חוק הגנים הלאומיים ושמורות הטבע ומטעם המשרדים הממשלתיים הממנים בהתאם לחוק עליו הם מופקדים.

מפעילויות הסיירת הירוקה:

- פינוי פולשים משמורות טבע וגנים לאומיים
- פיקוח שריפות
- הכנת סקרי מקרקעין בגנים ובשמורות

טלפונים מחוזיים:

צפון: 04-6020456

מרכז: 03-9031874

דרום: 08-9963027

כתובת: רח' אדם ועולמו 3, ירושלים. מיקוד: 95463

טלפון: 02-5006251

פקס: 02-5006259

דוא"ל: Naomi@npa.org.il

משרד הפנים

משרד הפנים אחראי על השלטון המקומי ועל נושא התכנון והבנייה בישראל. מתוקף תפקידו זה, קשור משרד הפנים קשר הדוק למשק המים והוא אף שותף במנהלת הנחלים שהוקמה ע"י המשרד להגנת הסביבה וקק"ל. המשרד מטפל בנושא המים באמצעות תכניות מתאר (תמ"א) שונות, שברמה הארצית והמחוזית מעניקות לנחלים ולסביבתם חשיבות רבה ומייעדות להם תפקיד משמעותי במערך השטחים הפתוחים. התכניות מדגישות את התפקיד הרב-מערכתי שיש לנחלים הן כצירי ניקוז, הן כבעלי ערכיות נופית וטבעית והן כמוקדים לפעילות בילוי ונופש.

תמ"א 34 מסדירה את נושא המים ובנויה פרקים פרקים. כל פרק בה נדון ומאושר כתכנית מתאר ארצית נפרדת, במטרה שכל התכניות תהפוכנה לתכנית אחת כוללת למשק המים.

להלן הפרקים הרלוונטיים לפרויקט "שומרים על מי תהום":

תמ"א 34 – תכנית מתאר ארצית למשק המים (ביוב) שאושרה בהחלטת ממשלה בשנת 2003. מטרתה של התכנית ליצור מסגרת חוקית ברמה הארצית ובראיה רב דורית לטיפול בבעיית השפכים. תמ"א 34 מהווה פתרון מערכתי לטיפול בשפכים בכל שטחי המדינה, באמצעות קביעת חובה לטיפול במתקני ביוב אזוריים שיבטיחו קולחים ברמה גבוהה. בכך יהפכו השפכים ממפגע שעלול לפגוע בסביבה, למשאב חשוב שיגדיל את מקורות המים העומדים לרשות המשק.

התכנית אף משמרת שטחים להקמת מתקני טיפול (מט"שים), מאגרי קולחים ומובילי קולחים וקובעת הנחיות להכנת תכניות מפורטות למרכיבי מערכות הביוב השונים ולמזעור מפגעים סביבתיים ובריאותיים וכוללת הוראות למעקב עתידי.

תמ"א 34/ב3 – תכנית מתאר ארצית לנחלים וניקוז שאושרה בהחלטת ממשלה בשנת 2006. התכנית מסדירה את המשך קיומם ואת תפקודם המשולב של נחלי ישראל כצירים אקולוגיים ונופיים ובמקביל כעורקי ניקוז חיוניים ופשטי הצפה (איזורים העלולים להיות מוצפים בעת גאות) להולכת מים ולצמצום נזקי סחף והצפות הנגרמים מנגר עילי.

התכנית קובעת הוראות לשימושי קרקע בתחום הנחל, שטחים הסמוכים לו ובפשטי ההצפה וכן מגדירה אילו נחלים יכללו בה. בכך מקיפה תמ"א 34/ב3 את עקרונות הפיתוח הבר-קיימא בשילוב בטיחות גבוהה מנזקי שטפונות עם טיפוח נופי של הנחלים להנאת הציבור.

תמ"א 34/ב4 – תכנית מתאר לאיגום מים עיליים, החדרה, העשרה והגנה על מי תהום שאושרה בהחלטת ממשלה בשנת 2007. התכנית יוצרת מסגרת תכנונית בכל הקשור לאיגום מים, החדרה, העשרה והגנה על מי תהום, בשילוב עם שימור וניצול מיטביים של מי הנגר העילי ותוך הקטנת נזקי הצפות. לתכנית זו משמעות רבה, שכן ככל שמי הנגר העילי ינוצלו וינהלו טוב יותר, כך תקטן ההסתברות לאירועי שיטפונות בנחלים וכן יופחת הלחץ לביצוע עבודות ניקוז רחבות היקף.

תמ"א 34/ב5 – תכנית מתאר למערכות הפקה והולכה של מים שאושרה בהחלטת ממשלה בשנת 2009. התכנית יוצרת מסגרת לתכנון והקמה של מערכות הפקה והולכה של מים לשם הבטחת אספקת מי שתייה ומים לצרכים אחרים לכלל תושבי המדינה באופן שישולבו בסביבה ובנוף, תוך ראייה מערכתית כוללת וארוכת טווח.

התכנית קובעת רצונות תכנון להנחת קווי מים ראשיים וקובעת הוראות להנחתם ולהקמת מתקני מים, לרבות בארות (קידוחים), תחנות שאיבה, מאגרים (בריכות) לאגירת מים ומתקני התפלה.

תמ"א 35 – תכנית המתאר הארצית המשולבת לבנייה, לפיתוח ולשימור שאושרה בהחלטת ממשלה בשנת 2005. התכנית מגדירה את מדיניות התכנון ופריסת היישובים בארץ עד שנת 2020 ומטרתה לתת מענה לצרכי הבנייה והפיתוח של המדינה, תוך שמירה על עקרון הרצף של השטחים הפתוחים ועל עתודות הקרקע לדורות הבאים.

התכנית מייחדת הוראות לתכניות בשטחים בעלי רגישות נופית סביבתית גבוהה, וכן מסמנת ערוצי נחלים בהם חלות הוראות ייחודיות. היא כוללת היבטים של שימור נחלים וסביבתם ומציבה מסגרת תכנונית כוללת לנחלים כחלק מרכזי בהתייחסותה לשטחים הפתוחים ולעיצוב המבנה המרחבי של המדינה.

ע"פ התכנית, מערכת הנחלים הארצית תשמש כרשת צירים הנושאת על גבה תפקודים מרכזיים של עורקי זרימה, ערכי טבע, שמירה וטיפוח בתי גידול אקזוטיים, ריאות ירוקות, שטחי חיץ ושטחי פנאי ורווחה לאוכלוסיה. במסגרתה יוגדרו צירי הנחלים העיקריים, השטחים הפתוחים הנמצאים בזיקה ישירה אליהם וקווי הזרימה והמגע בין היישובים העירוניים והנחל. תמ"א 35 משקפת את המגוון הנופי של אזורי הארץ השונים ותורמת להבטחת הניגוד והייחוד של נופי הארץ.

מינהל השלטון המקומי

חוקים רלוונטיים עיקריים:

[חוק הרשויות המקומיות \(אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים\), התשס"ח-2008](#)

[פקודת העיריות \(נוסח חדש\)](#)

מינהל השלטון המקומי במשרד הפנים מופקד על חיזוק מקומות של השלטון המקומי כגורם משמעותי בפיתוח איכות החיים של התושבים ובמתן שירותים וטיפוח הקהילות המקומיות. המינהל עוסק בהסדרת פעילות השלטון המקומי ובכלל זה בכל הקשור לתקצוב, הקמת רשויות ותאגידים, בקרה וביקורת, רישוי עסקים ועוד.

חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים) משנת 2008 מסמיך את הרשויות המקומיות לאכיפת רשימת חיקוקים בתחום הגנת הסביבה. לצורך כך, רשאי ראש השרות המקומית להסמיך פקחים מבין עובדי הרשות. שר הפנים הוא זה הקובע את [ההכשרה המתאימה ואת תנאי הכשירות](#) הנוספים של הפקחים.

בנוסף, פקודת העיריות קובעת כי בכל רשות מקומית תוקמנה וועדות חובה מסוימות, ביניהן [ועדה לאיכות הסביבה](#), שהרכבה יכלול 4 חברי מועצה, עובד בכיר האחראי לתחום איכות הסביבה ברשות ו-2 נציגי ציבור תושבי המקום שעניינם איכות הסביבה. כמו כן, לכל ישיבות הוועדה יזומנו נציג של השר להגנת הסביבה ונציג ארגון ציבורי שעוסק בשמירת איכות הסביבה. מטרתה של ועדה זו הוא להתוות מדיניות בנושאי איכות הסביבה וכן ליזום ולתכנן פעילויות להבטחת פיתוח ושימוש בר קיימא של הסביבה, כולל הגשת תכניות ומעקב אחר ביצוען.

לועדה לאיכות הסביבה תחומים רבים בהם היא יכולה לפעול, כגון: הכנת תכניות אב לתברואה ולמים ולביוב, הערכות להקמת מרכזי מיחזור, סילוק מטרדי ריח, זיהום אויר וקרינה משטח שיפוט הרשות, סקר חומרים מסוכנים במפעלי תעשייה בשטח שיפוט הרשות ומעקב אחר אכיפת חוק הרישוי על מפעלים אלו, מניעת זיהום מי תהום וטיפול בתקלות ועוד.

משרד החקלאות ופיתוח הכפר

המשרד הממשלתי האחראי על החקלאות והמרחב הכפרי, שמטרותיו להבטיח אספקת תוצרת חקלאית טרייה בכמות ובאיכות נאותות ובמחיר הוגן, לפתח את הכפר, לעודד את הפריפריה ולשמר קרקעות חקלאיות תוך חיזוק ערכי החקלאות, החברה והמורשת וכן לקדם את התועלות הסביבתיות של החקלאות והמרחב הכפרי להגנה על החי והצומח, השטחים הפתוחים ומקורות המים והקרקע לטובת הציבור והדורות הבאים.

משרד החקלאות מקיים גם שיתוף פעולה עם [האגף לסביבה חקלאית](#) במשרד להגנת הסביבה ושותף גם [במנהלת הנחלים](#).

בין פעילויותיו העיקריות של המשרד:

- תכנון ופיתוח ההתיישבות, החקלאות והכפר
- מתן שירותים וטרינריים
- שימור קרקע וניקוז
- הגנת הצומח

אגף אגרואקולוגיה וגד"ש

במסגרת [יחידת שירות ההדרכה והמקצוע \(שה"מ\)](#) במשרד החקלאות והכפר, שלמעשה מהווה ארגון של מומחים בענפי החקלאות השונים שיחד יוצרים את הגרעין המקצועי של המשרד, הוקם באוקטובר 2012 אגף אגרואקולוגיה וגידולי שדה (גד"ש).

אגף זה עוסק [בתחום האגרואקולוגיה](#) ונועד על מנת ללוות, לאפיין, לפתח ולקדם יחסי גומלין מיטביים והשפעות הדדיות שבין החקלאות, הסביבה ומשאבי הטבע. מטרת האגף הינה קידום ופיתוח מקצועי של חקלאות בת קיימא, אשר תשמר את משאבי הקרקע והמים לדורות הבאים ותגן על האדם, החי והצומח והשטחים הפתוחים, תוך קידום התועלות הכלכליות הסביבתיות והחברתיות של החקלאות והמרחב הכפרי. כמו כן אחראי האגף להטמיע את התחום בכל יחידות המשרד ובמסגרת פעילותו מקיים האגף פעילות מקצועית רוחבית בין יחידתית, בין משרדית ובין ארגונית.

כתובת: דרך המכבים, ראשון לציון, ת.ד. 28 בית דגן 50250

טלפון: 03-9485302

פקס: 03-9485888

ענת לוינגרט אייז'צ'י, מנהלת אגף א' (אגרואקולוגיה וגידולי שדה)

טלפון: 03-9485321

נייד: 050-6241575

אגף שימור קרקע וניקוז

חוקים ותקנות רלוונטיים:

חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות – התשי"ח-1957 ותקנותיו

שר החקלאות הוא האחראי לביצוע ויישום חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות ולו הסמכויות על רשויות הניקוז, כשזרועו הארוכה היא רשות המים. משרד החקלאות מפקח על רשויות הניקוז באמצעות אישור תקציבן, אישור חוקי עזר וקביעת הוראות בדבר הרכבה והתנהלותה של רשות הניקוז.

בפועל פעילות הפיקוח של שר החקלאות ומנהל רשות המים נעשית ע"י אגף שימור הקרקע וניקוז במשרד החקלאות, שהינו הגוף המקצועי האמון על תחום הניקוז במדינה ונמצא בקשר שוטף עם רשויות הניקוז. האגף גם מסייע לחקלאים ולמוסדות לעשות שימוש יעיל ונכון בקרקע, לטייב אותה ולנקזה, תוך מניעת היסחפותה ושמירת איכותה ופוריותה לרווחת המשתמשים בה ולדורות הבאים.

מטרתו של האגף להגן על משאבי השטח – הקרקע, מים עיליים וצומח טבעי – מפני דלדול ואובדן כושר השימוש והיצור שלהם מפגיעתם של כוחות טבע או אדם כגון סחף מים או רוח כתוצאה ממשטר מים לקוי, המלחה או כריתת הצומח; וכן לשקם אדמות שכבר ניזוקו.

אגף שימור קרקע וניקוז מפעיל גם מחקר ופיתוח ידע ושיטות וכלים ליישום שימור הקרקע ואף מפיץ ידע זה בקרב החקלאים ובעלי עניין אחרים באמצעות עדכונים באתר ופרסום עלונים מקצועיים.

דוד ירוסלביץ, סמנכ"ל בכיר (תשתיות, תכנון וניהול משאבי סביבה)
טלפון: 03-9485768
פקס: 03-9485769 (זהה לכל עובדי האגף)
דוא"ל: davidy@moag.gov.il
נטע פיינשטיין, מנהלת תחום שימור קרקע, הנדסה ומים
טלפון: 03-9485435
דוא"ל: netaf@moag.gov.il
סולומון שמוקלר, מהנדס ניקוז
טלפון: 03-9485768
דוא"ל: solomons@water.gov.il
קאיד אבו גאנם, מתכנן (שימור קרקע, ניקוז ומים)
טלפון: 08-9920991
דוא"ל: Kaida@moag.gov.il

רשויות ניקוז

חוקים רלוונטיים עיקריים:

חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות – התשי"ח-1957 ותקנותיו

חוק המים, התשי"ט-1959 ותקנותיו

חוק רשויות נחלים ומעיינות, התשכ"ה-1965 ותקנותיו

11 גופים סטטוטוריים עצמאיים בפריסה ארצית מלאה (פירוט רשויות הניקוז הרלוונטיות, כולל פרטי התקשרות, תוצגנה במיפוי המקומי), המשוייכים ומפוקחים ע"י משרד החקלאות והכפר מתוקף חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, אולם פועלים מנהלית ותקציבית תחת רשות המים מתוקף חוק המים, ובנוסף, בשל הרחבת סמכויותיהם ותחומי עיסוקם כרשויות נחל גם תחת המשרד להגנת הסביבה מתוקף חוק הנחלים ומעיינות. עוד חשוב לציין כי הקמת רשויות ניקוז, דורשת גם את אישור משרד הפנים.

מתוקף תפקידן כרשויות נחל, יש לרשויות הניקוז תפקיד מרכזי בתכנון וניהול שטחים פתוחים במדינת ישראל, בנוסף לתפקידן המסורתי בהסדרת ניקוז, למרות שע"פ חוק הן אינן מחויבות לביצוע פעולות סביבתיות.

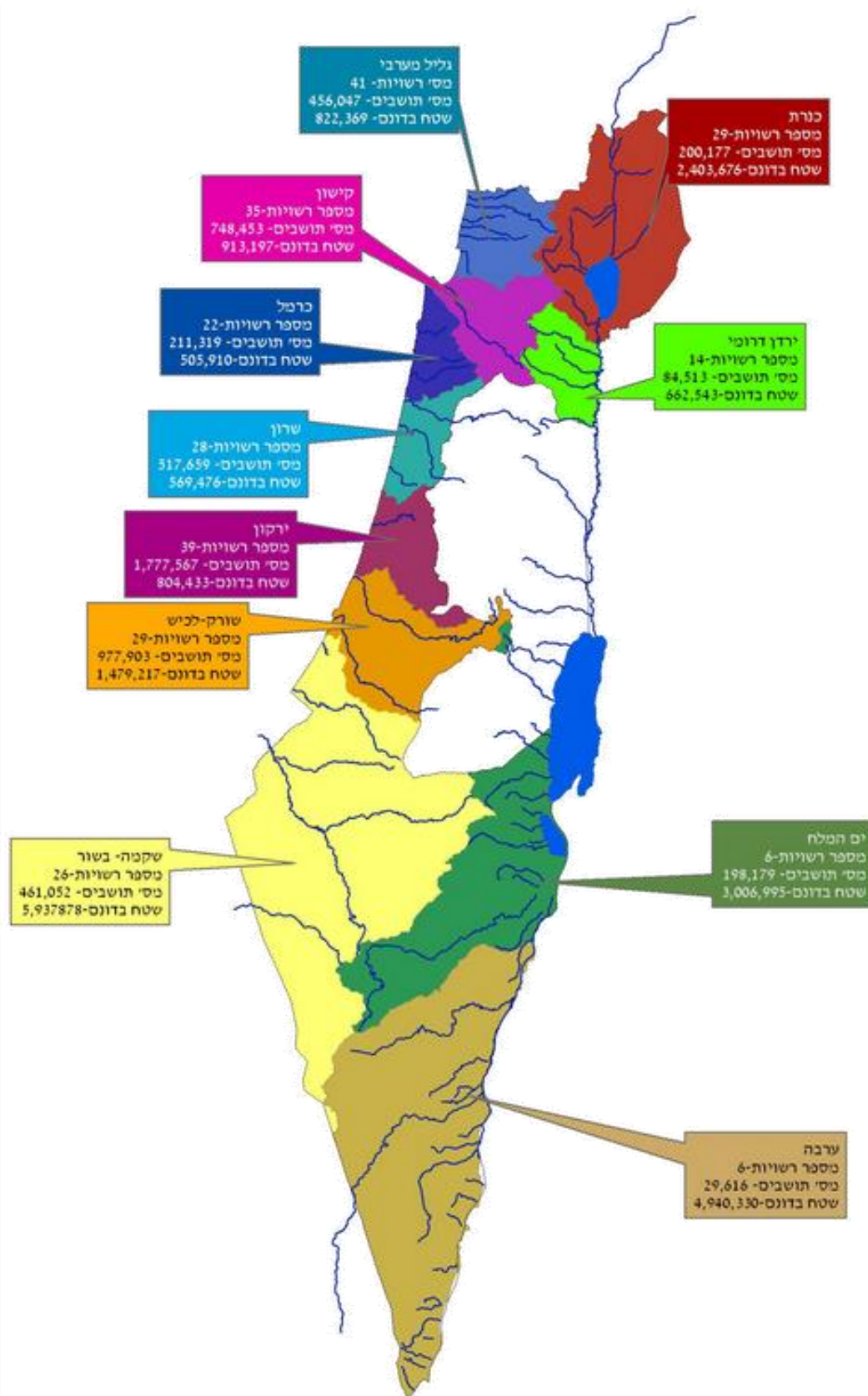
חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות אינו מגדיר מהי מערכת ניקוז, אולם נהוג להבחין בין 3 מערכות ניקוז:

- ארצית – מערכת המשרתת את כלל הציבור ונמצאת תחת אחריותה המלאה של המדינה.
- מקומית – מערכת פנימית שנמצאת בתחום עירוני בנוי או בשטח חקלאי כניקוז מקומי ומשרתת את הרשות המקומית ותושביה או את צרכי הפיתוח החקלאי. המערכת בטיפול ואחריותה של הרשות המקומית ו/או של בעל עניין פרטי.
- איזורית. – מערכת המקשרת בין המערכות הארצית והמקומית, היא משרתת מספר רשויות מקומיות ונמצאות באחריות רשות הניקוז הרלוונטית לאיזור.

בשל העובדה שההבחנה אינה מעוגנת בחוק, קיימות לעיתים מחלוקות בין רשויות הניקוז לרשויות המקומיות בדבר שאלת אחריות וסוגיות אכיפה, שעליהן אמורה להחליט רשות המים.

רשימת רשויות הניקוז.

מפת רשויות הניקוז

משרד הבריאות

משרד הבריאות נושא באחריות הממלכתית להבטחת בריאות תושבי המדינה. המשרד קובע מדיניות בתחום שירותי הבריאות והרפואה ומופקד על תכנון, פיקוח, בקרה, רישוי ותיאום שירותי מערכת הבריאות. בין שאר התחומים עוסק המשרד גם בבריאות הסביבה, המהווה יחידה בתוך המשרד תחת אגף בריאות הציבור.

המחלקה לבריאות הסביבה

המחלקה לבריאות הסביבה עוסקת בהיבטים של בריאות האדם המושפעים מגורמים תברואתיים וסביבתיים, פיזיים, כימיים, ביולוגיים, חברתיים ופסיכו-סוציאליים. המחלקה מעריכה את הגורמים התברואתיים והסביבתיים העלולים לגרום למפגע פוטנציאלי ולנזק בריאותי של הדור הנוכחי ושל הדורות הבאים ופועלת לתיקונם ולמניעתם.

בין הנושאים עליהם אחראית המחלקה:

כמו כן, קובעת המחלקה את מדיניות משרד הבריאות בנושאי בריאות הסביבה, יוזמת תקנות, שותפה בתהליכי תכנון אזוריים ועוסקת בפיקוח תברואתי שוטף ובבקרה של גורמים שונים. מחלקת בריאות הסביבה היא שותפה פעילה ביחידה הסביבתית של רשות הטבע והגנים.

אנשי קשר רלוונטיים במחלקת בריאות הסביבה:

שם	תפקיד ותחומי אחריות	טלפון	דוא"ל
שלום גולדברגר	מהנדס ראשי	02-6228845/6	shalom.goldberger@moh.health.gov.il
עמיר יצחקי	סגן מהנדס ראשי לבריאות הסביבה	02-6228842	amir.itzhaki@moh.health.gov.il
זאב פיש	מפקח ארצי לבריאות הסביבה	02-6228848	zeev.fish@moh.health.gov.il
גרגורי רודשטין	סגן מפקח ארצי לבריאות הסביבה	02-6228882	grigori.rodstein@moh.health.gov.il
תמר ברמן	טוקסיקולוגית ראשית	02-6228840	tamar.berman@moh.health.gov.il
דוד ויינברג	מהנדס ארצי לתכנון וקולחים	02-6228841	davis.w@moh.health.gov.il
עירית הן	מהנדסת ארצית למי שתיה	02-6228850	irit.hen@moh.health.gov.il

* המחלקות לבריאות הסביבה בלשכות הבריאות נמצאות בפרק ב', תחת הרשויות המקומיות הרלוונטיות.

משרד האנרגיה והמים

משרד האנרגיה והמים ממונה על כלל תחומי האנרגיה, המשאבים הטבעיים, התשתיות והמים במדינה ופועל להבטחת מענה הולם לצרכי האנרגיה והתשתיות של המשק תוך הסדרת השוק, הגנה על הצרכן ושמירה על הסביבה. המשרד מפקח על הגופים הציבוריים והפרטיים המעורבים בתחומים אלו ותחתיו אפשר למצוא את בתי הזיקוק, חברת החשמל, [מקורות](#), רשות המים וגופים נוספים.

רשות המים

מנהל היחידה: אלכסנדר קושניר, מנכ"ל ויו"ר המועצה

איש קשר: אולגה סלפנר

טלפון: 03-6369600/5

פקס: 03-6369750

דוא"ל: Olga10@water.gov.il

רשות המים היא הזרוע הביצועית של הממשלה בתחום המים, אחראית על ניהולו, תפעולו ופיתוחו של משק המים בישראל, לרבות שימור ושיקום מקורות המים הטבעיים, פיתוח מקורות מים חדשים ופיקוח על צרכני ומפיקי המים, במטרה לאפשר שירותי מים וביוב באיכות ובאמינות מרביות ויעילות תוך הגדלת הרווחה בת הקיימא של התושבים.

הרשות מאגדת בתוכה את המנהל לפיתוח תשתיות ביוב, מנהל המים והממונה על התאגידים ושיתוף פעולה עם [משרד החקלאות](#) בתחום הניקוז הכולל את מועצת הניקוז.

מועצת הניקוז

מטרת המועצה הארצית לניקוז היא להיות גוף מייצג לשר החקלאות שעליו חובה להתייעץ עימה בהכרזה על איזורי ניקוז, באישור תכניות ניקוז ובכל עניין אחר הכרוך בביצוע [חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות – התשי"ח-1957](#). המועצה מורכבת ממספר חברים כשבראשה מכהן ראש רשות המים.

תחום הניקוז כולו מנוהל בידי [אגף שימור קרקע וניקוז במשרד החקלאות](#), אליו הוא משתייך מנהלית, למרות שבפועל מבוצעים היישום והפעולות בנושא באמצעות רשות המים.

מנהל היחידה: סולומון שמוקלר

טלפון: 03-9485768

פקס: 03-9485769

דוא"ל: solomons@water.gov.il

המנהל לפיתוח תשתיות ביוב (מילת"ב)

גוף ממשלתי הנמצא בסמכות רשות המים ומוביל את הפיתוח והליווי של תחום הביוב והטיפול בשפכים. המילת"ב דוגל בראייה אינטגרטיבית של הנושא, תוך התייחסות לשיקולים לאומיים וכלל מערכתיים. המילת"ב משמש גורם מרכז של מעורבות הגופים הממשלתיים והציבוריים הרלוונטיים בתחום, כגון: משרד האוצר, המשרד להגנת הסביבה, משרד הפנים, משרד הבריאות, משרד הבינוי והשיכון, ארגונים ירוקים ועוד.

בין תפקידיו ותחומי הפעילות העיקריים של המילת"ב:

- עיצוב מדיניות תחום תשתיות הביוב ויישום החלטות הממשלה בנושא
- תיאום מקצועי בין גורמי ממשלה, רשויות מקומיות וגופים סטטוטוריים
- קידום ופיתוח מערך הביוב הארצי ואספקת שירותי ביוב נאותים לכל בית בישראל
- שמירה על בריאות הציבור ואיכות הסביבה
- שמירה על מקורות המים של המדינה
- איסוף וטיהור 100% שפכים
- שדרוג מט"שים
- קידום טכנולוגיות חדשות לטיפול בשפכים
- השבת קולחים בשיעור של לפחות 95%
- ריכוז הידע בכל הקשור לפיתוח תשתיות ביוב בארץ

מנהל היחידה:	משה גרזי
איש קשר:	אלינור שרת
טלפון:	03-6369710
פקס:	03-7605657
דוא"ל:	elinora@watter.gov.il

מנהל המים והממונה על התאגידים

חוקים רלוונטיים עיקריים:

חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001 ותקנותיו

מנהל המים ויחידת הממונה על התאגידים היא יחידה עצמאית ברשות המים, אשר אחראית על מתן הנחיות מקצועיות בנושא ניהול משק המים, שיקום ופיתוח מערכות המים ברשויות המקומיות וכן אחראית על הקמת תאגידי מים וביוב והפיקוח על פעילותם.

תאגידי המים והביוב ממוסדים בחוק תאגידי המים והביוב שמטרתו העיקרית להבטיח רמת שירות, איכות ואמינות נאותים לצרכנים, במחירים סבירים וללא הפליה; להסדיר את ייעוד ההכנסות ממתן שירותים אלה להשקעות בתחום המים והביוב; ולנהל באופן עסקי, מקצועי ויעיל את משק המים והביוב.

עד כה הוקמו 55 תאגידי מים וביוב המשרתים כ-6 מיליון אזרחים בכ-130 רשויות. פירוט של התאגידים הרלוונטיים ניתן למצוא בפרק המיפוי המקומי.

רשימת תאגידי המים והביוב.

מנהל היחידה:	ישראל עינב
איש קשר:	לאה כהן
טלפון:	03-7954330
פקס:	03-5164955
דוא"ל:	leaco@water.gov.il

מינהל המחקר למדעי האדמה והים

מינהל המחקר למדעי האדמה והים הינו יחידת סמך במשרד האנרגיה והמים. המינהל הוקם על פי החלטת ממשלה משנת 2009 לאיחוד הפעילות של שלושה מכוני מחקר: המכון הגיאולוגי, החברה לחקר ימים ואגמים לישראל והמכון הגיאופיזי לישראל.

מטרתו של המינהל הינו ליצור בסיס מדע טכנולוגי שימושי בכל הקשור לניטור, מחקר ופיתוח בר קיימא של פני האדמה, תת הקרקע והים. כמו כן מייעץ המינהל לממשלת ישראל בהתאם לצרכי החברה והמשק.

מנהל היחידה:	ד"ר גדעון בר, מנכ"ל מינהל המחקר למדעי האדמה והים
טלפון:	02-5316166/53
פקס:	02-5316154

החברה לחקר ימים ואגמים לישראל (חיא"ל)

הנהלת חיא"ל והמכון הלאומי לאוקיאנוגרפיה	
כתובת: תל שקמונה, ת.ד. 8030, חיפה, מיקוד: 31080	
טלפון:	04-8565200
פקס:	04-8511911
דוא"ל:	lea@ocean.org.il (גב' לאה טייטלבוים, מזכירת חיא"ל)
דב רוזן, מנהל המחלקה לגיאולוגיה ימית ותהליכים חופיים	
טלפון:	04-8565241
דוא"ל:	rosen@ocean.org.il

חברה ממשלתית שהינה מוסד מחקר לאומי העוסקת במחקר ופיתוח בתחומי מדעי הים, מדעי האגמים, חקלאות ימית וביוטכנולוגיה. החברה שהוקמה ב-1967 שמה לה למטרה יצירת ידע לצורך ניצול מושכל ושימור משאבי הים, החופים והמים של ישראל, היא פועלת במסגרת מערך מכוני המחקר המסונפים למינהל המחקר למדעי האדמה במשרד האנרגיה והמים וכוללת שלושה מכוני מחקר משל עצמה:

- **המכון הלאומי לאוקיאנוגרפיה** שנמצא בחיפה ומתמקד באיסוף נתונים סביבתיים בים התיכון, במפרץ אילת ובים המלח ובלימוד התהליכים הפועלים בשטחי ים אלה ומשפיעים עליהם. במכון פועל **המרכז הימי הלאומי** אשר מרכז, מתעד ומפיץ נתונים ומידע על הסביבה הימית של ישראל, תוך הפעלת אמצעים מתקדמים למחקר וניטור ימי הכוללים ספינות מחקר, ציוד מיפוי ומעבדות אנליטיות.
- **המרכז הלאומי לחקלאות ימית (מלח"י)** הממוקם בחוף הצפוני של אילת עוסק בפיתוח טכנולוגיות ידידותיות לסביבה לגידול דגי ים ויצורים ימיים אחרים בעלי ערך כלכלי בכדי להפוך את החקלאות הימית בישראל לענף חקלאי חדשני המנצל מי ים ומים מליחים. הטכנולוגיות החדשניות כוללות טיהור ביולוגי של שפכי בריכות הדגים בלא לגרום להשפעות סביבתיות מזיקות.
- **המעבדה לחקר הכנרת ע"ש יגאל אלון** שנמצאת באתר ספיר (טבחה) על שפת הכנרת עוסקת בניטור שוטף של איכות מי הכנרת ובמחקר של התהליכים הפועלים באגם ומשפיעים עליו. המעבדה מספקת מידע וייעוץ מקצועי לרשות המים, **למנהלת הכנרת** ולגורמים ציבוריים ופרטיים בכל הקשור לניצול בר קיימא של הכנרת והיא מפעילה אמצעי מחקר וניטור מתקדמים כגון ספינות מחקר, רפסודת מחקר המוצבת במרכז הכנרת וציוד מגוון נוסף. במסגרת המעבדה לחקר הכנרת נמצאות גם מעבדות אנליטיות, כימיות וביולוגיות, וכן **מרכז מידע כנרת** אשר מרכז, מתעד ומפיץ נתונים ומידע על הכנרת.

המעבדה לחקר הכנרת		
כתובת: ת.ד. 447, מגדל, מיקוד: 14950		
טלפון: 04-6721444	פקס: 04-6724627	
דוא"ל: yochi@ocean.org.il (גב' יוכבד כחילה, המעבדה לחקר הכנרת)		
ד"ר ארקדי פרפרוב, לימנולוגיה (חקר האגמים), הידרוביולוגיה ואיכות המים		
טלפון: 04-6721444 שלוחה 215		
דוא"ל: parpar@ocean.org.il		
צוות ים:		
טלפון: 04-6721444 (זהה לכל אנשי הצוות)		
מוטי דיאמנט, אחראי צוות	שלוחה: 237	motidiamant@ocean.org.il
לצ'ינסקי יורי	שלוחה: 223	yuryl@ocean.org.il
קגנובסקי סמיון	שלוחה: 214	semion@ocean.org.il
קורן ניר	שלוחה: 217	nirkoren@ocean.org.il
עוז צברי-דר, ספן, צוללן	שלוחה: 236	oz@ocean.org.il

המכון הגיאולוגי

המכון הגיאולוגי הינו מוסד מחקר ממלכתי בתחום מדעי האדמה והוא פועל במסגרת מינהל מדעי האדמה במשרד האנרגיה והמים. היעדים המרכזיים של המכון הינם לאפשר פיתוח בר קיימא באמצעות שימוש מושכל במשאבי טבע והערכת סיכונים סביבתיים כגון רעידות אדמה וזיהום מקורות מים.

המכון הגיאולוגי הוא יחידת סמך עצמאית וחוקרים רבים מהארץ ומהעולם נוטלים בו חלק. המכון מקיים שיתוף פעולה פורה עם מוסדות מחקר ממשלתיים אחרים, אוניברסיטאות וגורמים נוספים.

מבין תחומי הפעילות של המכון:

הערכת נכסי הטבע הכוללים מים, נפט, גז ומחצבים וייעוץ לגופים הסטטוטוריים בנושאים אלה

זיהוי וכימות תהליכים סביבתיים טבעיים ומעשי ידי אדם כבסיס לגיבוש מדיניות לאומית

• עתידו של אגן ים המלח
• תהליכי מדבור
• ניצול האוגר במערכת המים הלאומית

הגדרת הגישות והמגמות של פעולות פיתוח והשפעותיהן על הסביבה, כגון:

• שינויים במחזור המים
• שינויי האקלים על מצב מקורות המים
• תהליכי זיהום קרקעות ומי תהום

ניטור, מעקב ומחקר אחר תהליכים גיאולוגיים, הידרולוגיים, סביבתיים וגיאומורפולוגיים, כגון:

מחקרים ייעודיים בנושאי מים, נפט וגז, מחצבים לבנייה, סלילה ותעשייה

הפעילות בנושא המים מתואמת עם רשות המים, המשרד להגנת הסביבה ומקדמת את בחינת מערכות מי התהום הראשיות והמשניות. במסגרת פעילות זו יצר המכון כלי הדמיה של מערכות מי התהום והוא עושה שימוש גם בכלים נוספים לזיהוי והבנת תהליכים טבעיים ואחרים ו"תרגומם" למודלים מתמטיים. כמו כן משתלב המכון בנושאים כגון ניטור איכות המים ושימושי קולחין מושבים.

ד"ר נדב לנסקי, מנהל האגף למשאבי מים וטבע

טלפון: 02-5314259

נייד: 050-6235197

דוא"ל: nadavl@gsi.gov.il

מקורות

חברת המים הלאומית של ישראל, הפועלת תחת אחריות שר האנרגיה והמים. "מקורות" מספקת לתושבים כ-80% מצריכת מי השתיה וכ-70% מצריכת המים כולה. מערכת אספקת המים של החברה מאחדת את מרבית מפעלי המים האיזוריים, את מערכת המוביל הארצי ואת מפעל ירקון נגב, ומשלבת מים מהכנרת, אקוות ההר ואקוות החוף, קידוחים, מי ים ומים מליחים מותפלים.

חברת "מקורות" אחראית לאספקת המים הסדירה לכל הרשויות המקומיות ובנוסף גם לטיפול במי השפכים של חלק מהרשויות המקומיות והשבתם כמים המיועדים לתעשייה ולחקלאות.

יחידת שירות לקוחות

כתובת: רח' לינקולן 9, תל אביב, ת.ד. 20128, מיקוד: 61201

טלפון: 03-6230809

פקס: 03-6230880

אתר: www.mekorot.co.il/Heb/Pages/default.aspx

פרק ב' – מיפוי גופים בשלטון המקומי

יחידות סביבתיות ואיגודי ערים לאיכות הסביבה

חוקים רלוונטיים עיקריים:

חוק איגודי ערים, התשט"ו-1955 ותקנותיו

חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכות פקחים), התשס"ח-2008

בתחום הגנת הסביבה, פועלות הרשויות המקומיות באמצעות יחידות סביבתיות, אותן ניתן לסווג ל-3 סוגים:

- יחידה סביבתית עירונית – הפועלת בתחום הרשות המקומית אליה היא משתייכת.
- יחידה סביבתית איזורית – הכפופה מנהלית לרשות מקומית מסוימת, אך מטפלת בנושאי הסביבה במספר רשויות מקומיות.
- איגודי ערים לאיכות הסביבה – תאגידי המוקמים בצו של שר הפנים מכוח חוק איגודי ערים ומנוהל ע"י מועצה שחבריה הם נציגי הרשויות המקומיות שבתחום האיגוד. הצו מקנה לאיגוד סמכויות ותפקידים כמו לרשות מקומית, כגון: טיהור שפכים.

רשות מקומית יכולה לבחור לכונן יחידה סביבתית עירונית הפועלת בתחום היישוב בלבד, להימנות עם יחידה איזורית או להיכלל באיגוד ערים.

כיום קיימות 52 יחידות סביבתיות ואיגודי ערים ברחבי הארץ. היחידות מקבלות תמיכה חלקית והנחייה מקצועית מהמשרד להגנת הסביבה. מעמדן של היחידות הסביבתיות אינו מוסדר בחוק, על אף שרוב הרשויות המקומיות חברות ביחידה סביבתית.

רשימת היחידות הסביבתיות.

מ.א. עמק הירדן

במועצה האזורית עמק הירדן קיימת יחידה לאיכות הסביבה, במסגרת אגף שפ"ע, המפעילה פקחים שאמורים לעסוק בפקיח כללי לאכיפת חוק הניקיון ופקודת בריאות העם, מטפלת בשינוע חומ"ס, במניעת מפגעי רעש, במניעת זיהום ממקורות מים ובהפעלת נאמני איכות הסביבה.

באגן הניקוז של הכנרת, בה נכלל שטח המועצה, מסיירים 6 פקחים של המשרד להגנת הסביבה ו-5 פקחים של רשות ניקוז כינרת, שמאתרים ומטפלים באופן יזום במפגעים ואף מפנים לגורמים הרלוונטיים להמשך טיפול.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור מ.א. עמק הירדן:

רשות הטבע והגנים

קרן קיימת לישראל

המשטרה הירוקה

המשרד להגנת הסביבה מחוז צפון

המשרד להגנת הסביבה – מחוז צפון			
רח' המלאכה 3, ת.ד. 575, נצרת עלית, מיקוד: 17105			
טלפון: 04-6059107 פקס: 04-6020590			
אתר: www.sviva.gov.il/YourEnv/NorthCounty/Pages/default.aspx			
dorits@sviva.gov.il	04-6059100	מנהלת מחוז	דורית זיס
oshrat@sviva.gov.il	04-6059135	רכזת אכיפה	אשרת דנינו
ahmedi@sviva.gov.il	04-6059126	מרכז פסולת ומיחזור	אחמד איברהים
eladE@sviva.gov.il	04-6059590	ראש ענף פסולת מוצקה	אלעד אשד
erezav@sviva.gov.il	04-6059129	ראש ענף פסולת מוצקה	ארז אבני
SinamisT@sviva.gov.il	04-6059111	ראש ענף שפכים תעשייתיים	סינמיס תחאוכו
faina@sviva.gov.il	04-6059122	רכזת ענף מים ושפכים סניטריים	פאינה יאגנוב
samah@sviva.gov.il	04-6059103	ממונה חומרים מסוכנים	סמאח בשארה
reutGl@sviva.gov.il	04-6059112	ראש ענף רישוי עסקים ודלקים	רעות גלזמן

לשכת הבריאות טבריה-כנרת – מחלקת בריאות הסביבה

מחלקת בריאות הסביבה

רח' אלחדיף 40, ת.ד. 63, טבריה, מיקוד: 141000

טלפון: 04-6710313 פקס: 04-6792253

אתר: www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=72&catId=602&PageId=3442

רשות ניקוז ונחלים כינרת, מנהלת הכינרת, איגוד ערים כינרת

רשות הניקוז ונחלים כינרת אחראית על נחלי הירדן העליון והתעלה המזרחית ועל מוצא הכנרת ומורד הירדן, כולל סכר דגניה. מנהלת הכינרת, שהוקמה כגוף ממלכתי במטרה למנוע זיהום באגן היקוות הכנרת לצורך שמירת איכות מי הכנרת לשתייה ולמשק המים הארצי, מהווה חלק מרשות הניקוז ופעילותה משתרעת על פני כל אגן ההיקוות של הכנרת. המנהלת כפופה לרשות המים ופעילותה מתואמת עם רשות המים. מנהלת הכנרת נוקטת בפעולות פיקוח ואכיפה, בקרה, הסברה וחינוך סביבתי למניעת זיהום ולשמירת איכות המים ומשתפת פעולה עם גורמים רבים, ממשלתיים וציבוריים.

תחומי פעילות מנהלת הכנרת כוללים:

- ניהול ממשקים למניעת זיהום
- פיקוח כללי ואכיפה של גורמי זיהום
- בקרה הנדסית באגן הכנרת על הגורמים המשפיעים על איכות המים

לשם כך קיימות במנהלת שתי יחידות עיקריות: יחידה הנדסית ויחידת פיקוח ואכיפה, המנוהלות ע"י מנהל מנהלת הכנרת ומטפלות בתחום השפכים (הביתיים והתעשייתיים), דלקים ושמיים, זיהום מבעלי חיים, מליחות הכנרת ועוד. בנוסף קיימת גם יחידת מתנדבים המופעלת ע"י משטרת טבריה ופועלת בחופי הכנרת.

איגוד ערים כנרת, שהזרוע הביצועית של האיגוד היא רשות ניקוז ונחלים כנרת, הוקם מתוקף חוק הסדרת הטיפול בחופי הכנרת משנת 2008, שלראשונה הסדיר את הטיפול בחופי הכנרת והגביר את האכיפה שמטרתה למנוע וצמצם את הפגיעה בכנרת. איגוד הערים קיבל את הסמכויות לפעול בנושאים אלו, שלפני כן היו מבוצעות במספר רשויות מקומיות בהתאם לשטח שיפוטן, והוא עושה זאת באמצעות:

- ייזום הליכי תכנון ופיתוח ברמות שונות
- ניהול שוטף של חופי הכנרת הציבוריים והמוסדרים
- פיתוח, תפעול ותחזוקה של תשתיות לדרכים ולמים ולביו
- יצירת דרכי גישה לציבור לחופים ולשטחים ציבוריים הגובלים בהם

אתר שער לכנרת, מאגד בתוכו את רשות ניקוז ונחלים כינרת, את מנהלת הכנרת ואת איגוד ערים כנרת, ומאפשר דיווח מפגעים מקוון.

רשות ניקוז ונחלים כינרת, מנהלת הכינרת, איגוד ערים כינרת

צמח, ד.ב. עמק הירדן, מיקוד: 15132

טלפון: *55477

דוא"ל: info@kineret.org.il

אתר: www.kineret.org.il

etis@water.gov.il	04-8591914	מנכ"ל רשות ניקוז ונחלים כינרת	צביקה סלוצקי
pikuach@lakekineret.co.il	04-8591935	מזכירה, יח' הפיקוח והאכיפה	רויטל דהאן
jehudan@water.gov.il	04-8591904	מנהל יח' הפיקוח, מנהלת הכנרת	יהודה ניצני
moshe@lakekineret.co.il	04-8591935	מנהל יח' הפיקוח והאכיפה, אגף סובב כנרת	משה הר ציון
avi@lakekineret.co.il	04-8591923	פקח	אבי אריש
yonit@lakekineret.co.il	04-8591947	פקח – אגף סובב כנרת	יוני דותן
tsachi@lakekineret.co.il	04-8591961	פקח – אגף סובב כנרת	צחי גביש
	04-8591932	פקח – ניהול חופים	עידן טולדנו
shaim@lakekineret.co.il	04-8591932	פקח – ניהול חופים	שי מרדכי
erez@lakekineret.co.il	04-8591962	פקח ימי	ארז נוימן

עיריית בית שאן

בעיריית בית שאן ישנה מחלקת איכות סביבה שאחראית על טיפוח ושיפור חזות העיר, ניקיון הרחובות והשטחים הציבוריים, פינוי אשפה וגזם ועוד. כמו כן, קיימת בעירייה גם מחלקת תברואה, פיקוח, רישוי עסקים ונכסים שאחראית על טיפול ומניעת מפגעים תברואתיים, אכיפת חוקי המדינה וחוקי העזר העירוניים בנושאי תברואה, איכות הסביבה, בריאות הציבור, חניה, פיקוח על מפעלים ועוד.

הפיקוח והטיפול במפגעים סביבתיים בעירייה מבוצע ע"י היחידה הסביבתית העירונית שעוסקת בנושאי פליטות אוויר, שפכים תעשייתיים, פסולת תעשייתית ורעילה, חינוך סביבתי, מיחזור ועוד, באמצעות אחראי היחידה. בשטח עצמו מסתובבים 3 פקחים מטעם העירייה: פקח לאיכות סביבה, פקח רישוי עסקים ופקח לתחום הבינוי. בנוסף, הכשירה העירייה 15 מתנדבים פעילים כרכזי איכות סביבה. דיווחים על מפגעים מתקבלים גם באמצעות המוקד העירוני.

השפכים בעיריית בית שאן עוברים אך ורק דרך מתקן איזורי לטיפול בשפכים שמשותף לבית שאן, מ.א. עמק המעיינות, ומ.א. גלבע, זאת לאחר שהמשרד להגנת הסביבה ביטל את כל בריכות השיקוע בעיר. הפעלת המט"ש מאפשרת הוצאת מזהמים מנחלי האיזור בכלל ומנחל עין חרוד בפרט, כחלק משיקום הנחלים.

העירייה נמצאת בקשר מקצועי רציף עם מחוז צפון ועם מחוז ירושלים של המשרד להגנת הסביבה ואף נערכים אחת לחצי שנה סיורים משותפים בין הגופים. לעירייה אין סמכות להיכנס לשטח המפעלים ולכן כאשר מתגלה מפגע באחד המפעלים, פונה העירייה למשרד להגנת הסביבה בבקשה להוספת תנאים חדשים ברישיון העסק על מנת לסלק את המפגע. כמו כן מקיימת העירייה שיתוף פעולה גם עם מ.א. עמק המעיינות בגבולות החופפים בין הרשויות באיתור וסילוק מפגעים.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור עיריית בית שאן:

המנהל לפיתוח תשתיות ביוב

קרן קיימת לישראל

רשות הטבע והגנים

המשטרה הירוקה

רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי

רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי

קיבוץ בית השיטה, 10801

טלפון: 04-6532854 פקס: 04-6532896

דואל: yardend@yardend.org.il

אתר: www.yardend.org.il

המשרד להגנת הסביבה – מחוז צפון

המשרד להגנת הסביבה – מחוז ירושלים

המשרד להגנת הסביבה – מחוז ירושלים רח' יד חרוצים 3, תלפיות, ת.ד. 34199, ירושלים, מיקוד: 95464 טלפון: 02-5654444 פקס: 02-5654455 דוא"ל: shony@sviva.gov.il אתר: www.sviva.gov.il/YourEnv/CountyJerusalem/Pages/default.aspx			
shony@sviva.gov.il	02-5654444	מנהל המחוז	שוני גולדברגר
osnatl@sviva.gov.il	02-5654417	מרכזת מיחזור ופסולת בניין	אסנת לסק
davidh@sviva.gov.il	02-5654426	ממונה חומרים מסוכנים	דוד הויכמן
enav@sviva.gov.il	02-5654421	אחראי זיהום קרקע ו-GIS	ענב אורן

לשכת בריאות נפת יזרעאל-עפולה – מחלקת בריאות הסביבה

מחלקת בריאות הסביבה רח' ירושלים 4, עפולה, ת.ד. 24, מיקוד: 95464 טלפון: 04-6099028 פקס: 04-6526936 / 04-6099049 אתר: www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=101&catId=1010&PageId=5156			
shPinhas.Shofel@lbr.health.gov.il	04-6099027	מפקח לבריאות הסביבה	פנחס שופל
	04-6099032	מפקח לבריאות הסביבה	אחמד ג'ופה
	04-6099034	מפקח לבריאות הסביבה	יאיר יסחקוב
	04-6099030	מפקחת לבריאות הסביבה	גלינה אלפרט
	04-6099033	מפקחת לבריאות הסביבה	נעמה גלצר

מ.א. הגלבוע

במועצה האזורית הגלבוע ישנה מחלקת פיקוח סביבתי המפעילה פקח רב תחומי שאינו אחראי רק על מפגעים סביבתיים, אלא על מפגעים בכלל. הפיקוח מבוצע עבור מפגעי פסולת, אסבסט, הזרמת שפכים, רעש, זיהום אוויר, פסדים ועוד.

בנוסף, במחלקת הפיקוח של המועצה מתקבלות [תלונות מקוונות](#) מהציבור או באמצעות מוקד 109.

מטעם פרויקט "שומרים על מי תהום" הוכשרו נציגי איכות הסביבה מיישובי המועצה, אולם הם אינם פעילים בדיווח ואיתור מפגעים.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור מ.א. גלבוע:

[קרן קיימת לישראל](#)

[רשות הטבע והגנים](#)

[המשטרה הירוקה](#)

[המשרד להגנת הסביבה מחוז צפון](#)

[לשכת בריאות נפת יזרעאל-עפולה – מחלקת בריאות הסביבה](#)

[רשות ניקוז ונחלים ירדן דרומי](#)

[רשות ניקוז ונחלים קישון](#)

רשות ניקוז ונחלים קישון יקנעם המושבה, מיקוד: 20600 טלפון: 04-9099800 פקס: 04-9597790 דוא"ל: rn_k@rnkishon.co.il אתר: www.rnkishon.co.il			
haim@rnkishon.co.il	052-3716507	04-9099811	חיים חמי מנכ"ל
	052-3716506	04-9099813	אפרים חיים מפקח

קולחי הגלבוע

חברת "קולחי הגלבוע" היא תאגיד שהוא מלכ"ר, המרכז את הטיפול במערכות הניקוז, המים והשפכים בגלבוע. התאגיד הוכר ע"י משרד הכלכלה (התמ"ת לשעבר) כ"מפעל חיוני", עובדה המאפשרת לו לספק שירותים לתושבים בענייני אספקת מים וטיפול בשפכי ביוב בעת חירום.

קולחי הגלבוע		
טלפון: 04-6400142 שלוחה 3		
מוחמד אלבחירי	מנכ"ל	050-6926677
זוהיר עומרי	פיקוח	050-6926675
הרצל מיכאל	דוגם מים ומדביר	050-6926676
אלי ביטון	צוות מים	050-3109045

גלבוע-מעיינות יחידה סביבתית איזורית

גלבוע-מעיינות יחידה סביבתית איזורית		
טלפון: 04-6533241/90 פקס: 04-6533308		
דני עטר	ראש המועצה, יו"ר	04-6533308

איגוד ערים שרון - כרמל

איגוד ערים שרון – כרמל הוקם בצו של שר הפנים במטרה לשמור על רמת איכות אוויר נאותה בתחום השפעת תחנת הכוח "אורות רבין", הממוקמת בסמוך לשפך נחל חדרה. עם השנים התרחבה פעילות האיגוד לתחומי סביבה נוספים: שמירה על איכות מי נחלים, פיקוח על תעשיות למניעת זיהום אוויר וקרקע, מדידות רעש, ביצוע מחקרים, ייעוץ סביבתי ועוד.

בתחום האיגוד נמצאים ערכי טבע ונוף רבים, ביניהם: נחל אלכסנדר, נחל חדרה, נחל תנינים, שמורות טבע וגנים לאומיים.

האיגוד ייסד, לראשונה בישראל, יחידה לאכיפה בנושא סביבה – משמר הסביבה, שלה סמכויות אכיפה בנושאים סביבתיים בשטח האיגוד. משמר הסביבה פועל בתיאום עם מחוז חיפה של המשרד להגנת הסביבה ומשרד הפנים ופקח האיגוד הוסמך באופן רשמי ע"י משרד הפנים כפקח איזורי.

פעילות משמר הסביבה מבוצעת בתחומים הבאים:

- סוירים יזומים בתחומי הרשויות החברות באיגוד לגילוי מפגעים סביבתיים
- איתור מבצעי עברות סביבתיות
- הטלת קנסות והתראות על מפגעים וסילוקם
- קבלה ומענה לתלונות הציבור
- איתור מפגעי ריח חמורים

התלונות מתקבלות באמצעות מוקדים עירוניים ודרך פקס ואתר האיגוד בצורה מקוונת. כל תלונה מקבלת מענה באמצעות טופס תלונה, הנשלח אל שולח התלונה ואל הרשות המקומית וכן מפורסם באתר האיגוד. משמר הסביבה יוצר קשר עם הגורם המזהם ונמצא בקשר רציף עם נציגים רלוונטיים ברשויות המקומיות ועם המשטרה הירוקה.

בתחומי איגוד הערים נמצאת גם מ.א. עמק חפר ובאקה-ג'ת.

עם מ.א. עמק חפר מתמקדת פעילות האיגוד בעיקר סביב מפעלים בתחומי המועצה המזרימים שפכים תעשייתיים, טיפול במט"שים וכן בשיתוף פעולה עם החברה הכלכלית עמק חפר שכולל חוות דעת, בדיקת תכניות וגיבוש דרכי פעולה ואכיפה.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור איגוד ערים שרון - כרמל:

[רשויות האיגוד](#)

[רשות הטבע והגנים](#)

[קרן קיימת לישראל](#)

[המשטרה הירוקה](#)

המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה

המשרד להגנת הסביבה – מחוז חיפה שד' פל-ים 15 א', קרית הממשלה, ת.ד. 811, חיפה, מיקוד: 33095 טלפון: 04-8632250 פקס: 04-8632288 אתר: www.sviva.gov.il/YourEnv/CountyHaifa/Pages/default.aspx			
shlomo@sviva.gov.il	04-8632243	מנהל המחוז	שלמה כץ
eran@sviva.gov.il	04-8632256	מרכז בכיר מים, שפכים ואקולוגיה חקלאית	ערן יגיל
llanity@sviva.gov.il	04-8632258	מרכזת מים ושפכים תעשייתיים	אילנית יובל פודים
KerenJ@sviva.gov.il	04-8632289	ראש ענף חומרים מסוכנים	קרן יהודה
yevsey@sviva.gov.il	04-8632244	ממונה חומרים מסוכנים	יבסיי רבינוביץ'
Judith@sviva.gov.il	04-8632259	ראש ענף פסולת מוצקה	יהודית הר זיו
nava@sviva.gov.il	04-8632246	רכזת אכיפה	נאוה גפן
salah@sviva.gov.il	04-8632276	מרכז אכיפה	סלאח חלומי

לשכת הבריאות המחוזית חיפה – מחלקת בריאות הסביבה

מחלקת בריאות הסביבה שד' פל-ים 15 א', חיפה, ת.ד. 800, מיקוד: 31999 טלפון: 04-8633043 פקס: 04-8633045 דואל: hasviva@lbhaifa.health.gov.il אתר: www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=65&catId=665&PageId=3700			
	04-8633040	מהנדס המחוז	מנחם טל
dganit.eichen@lbhaifa.health.gov.il	04-8633041	סגנית מנהל המחוז	דגנית אישן
llan.dahan@lbhaifa.health.gov.il	04-8633037	מפקח מחוזי לבריאות הסביבה	אילן דהן

לשכת הבריאות השרון-נתניה – מחלקת בריאות הסביבה

לשכת הבריאות השרון-נתניה – מחלקת בריאות הסביבה

כתובת: שד' ויצמן 23, נתניה, מיקוד: 42250

טלפון: 09-8300102/3/4/5/6/7/113/114 פקס: 04-8633045

אתר: www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=61&catId=432&PageId=3154

יחידה סביבתית אזורית רמת מנשה

רמת מנשה יחידה סביבתית אזורית

רח' צאלים ת.ד. 1, יקנעם עלית, מיקוד: 20692

טלפקס: 04-9596023/667 פקס: 04-9935851

סימון אלפסי	ראש העיר, יו"ר	052-5339901
לירון שפירא	מנהל/ת היחידה	052-3293178 057-7781155
		Liron.shapira@gmail.com

רשות ניקוז ונחלים כרמל

רשות ניקוז ונחלים כרמל

משה יזרעאלי, מנכ"ל הרשות

טלפון: 04-9844550

רשות ניקוז ונחלים שרון

רשות ניקוז ונחלים שרון אחראית לטיפול באגני הניקוז של נחל חדרה, נחל אלכסנדר, נחל פולג ויובליהם.

רשות ניקוז ונחלים שרון

ת.ד. 574, כפר ויתקין, מיקוד: 40200

טלפון: 04-8665062 פקס: 09-8665064

דוא"ל: sharonec@netvision.net.il

אתר: www.rnsharon.org.il

תאגיד המים מעיינות השרון

תאגיד המים מעיינות השרון

רח' העצמאות 3, אבן יהודה, ת.ד. 3091, מיקוד: 40500

טלפון: 1-800-071-100 פקס: 073-2596922

דוא"ל: info@mayanot-hasharon.co.il

אתר: www.mayanot-hasharon.co.il/index.php

תאגיד המים מי עירון

תאגיד המים מי עירון

ת.ד. 677, אום אל פאחם, מיקוד: 30010

טלפון: 04-8665062 פקס: 09-8665064

דוא"ל: mayeroon@gmail.com

אתר: www.myah.co.il/?mod=city&ID=24

eng.huseen@gmail.com

04-9111258

אינג' חוסיין מוחמד

huseenm@myah.co.il

050-2044273

תאגיד המים מי חדרה

רח' דוד אלעזר 27 קומה 2 בניין בית הפרקליט, חדרה

טלפון: 1-800-70-91-92

אתר: www.mei-hadera.co.il

תאגיד המים מי נתניה

תאגיד המים מי נתניה

רח' הצורן 4 א', פארק העסקים והטכנולוגיות ע"ש ספיר, נתניה, ת.ד. 8422, מיקוד: 42506

טלפון: 1-800-20-20-84 פקס: 09-8850620

אתר: www.mei-netanya.co.il

עיריית באקה אל-ערביה

בעיריית באקה אל-ערביה מתקבל דיווח מפגעים ע"י פניות טלפוניות של תושבים. התלונות מטופלות ע"י מנהל מחלקת תברואה ואיכות הסביבה. באקה סובלת בעיקר מבעיות פסולת מוצקה ושפכים. אתרי הטמנה לא חוקיים של פסולת מוצקה מפוזרים ברחבי העיר וחלק מאתרים אלה שפנו ונוקו, נמצאו מזוהמים. השפכים בשטח העירייה זורמים לבורות ספיגה ולוואדי אבו-נאר, שהוא מעלה נחל חדרה. הוואדי נוקה ביסודיות ע"י רשות הניקוז, אולם לא מיושמת באיזור תכנית שמירה על ניקיון ובציוד המזרחי הוואדי לא נוקה ונשאר מזוהם מאוד. נקודה נוספת לציון היא שרק כ-40% מבתי האב בעיר מחוברים למערכת הביוב העירונית ואילו 60% הנותרים משתמשים בבורות ספיגה. מחלקת ההנדסה העירונית עובדת מול תאגיד המים עין עירון בחיבור כמה שיותר שכונות למט"ש באקה.

בעיריית באקה פועלת ועדת איכות סביבה, אולם אין אכיפה ופיקוח סביבתיים, זאת למרות שהעירייה הכשירה כ-60 נאמנים ונכונותם לקיים סיורים לאיתור מפגעים. כמו כן, בישורת העירייה פועלת קבוצת נאמני מים מכיתות ז'-ח' המקיימת סיורים ומזהה מפגעים.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור עיריית באקה אל-ערביה:

המשטרה הירוקה

המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה

לשכת הבריאות השרון-נתניה – מחלקת בריאות הסביבה

רשות הטבע והגנים

קרן קיימת לישראל

איגוד ערים שרון-כרמל

רשות ניקוז ונחלים שרון

תאגיד המים מי עירון

יחידה סביבתית איזורית המשולש הצפוני

המשולש הצפוני יחידה סביבתית איזורית			
טלפקס: 04-6313831		פקס: 04-6316553	
ח'אלד חמדאן אגבאריה	ראש העיר, יו"ר	050-5291184	
נאהד מחאגנה - סייף	מנהל/ת היחידה	052-8600235	sara_24_8@hotmail.com

מ.א. עמק חפר

במועצה האזורית עמק חפר מחלקת תברואה ואיכות הסביבה המטפלת בפינוי אשפה ופסולת, באספקת מים, בטיהור נחל אלכסנדר ומקשרת בין המועצה למשרד להגנת הסביבה בנושאים של זיהום אוויר, מים, רעש ומפגעי סביבה אחרים.

במועצה ישנם 3 פקחים המטפלים בנושא איכות הסביבה: פקח איכות שפכים, פקח איכות חקלאית ופקח חיות בר. בנוסף, מתקבלות במוקד המועצה תלונות מהציבור וכן מתקבלות פניות של ועדי היישובים והסיירת החקלאית. בעת איתור מפגע, מתבצעת פניה למנכ"ל החברה הכלכלית ולסגן ראש המועצה.

מועצת עמק חפר מבצעת דגימות מים באופן שוטף בנחל אלכסנדר ובשפכי המפעלים. דגימות קרקע מבוצעות לפי הצורך ובהתאם להחלטות הועדה החקלאית.

חשוב לציין כי המועצה יצאה בתוכנית אב לטיפול בפסולת שמאפשרת פתרון קצה אקולוגי מקיים לפסולת האורגנית המופרדת במקור, מהלך שמבוצע בסיוע התושבים.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור מ.א. עמק חפר:

המשטרה הירוקה

המשרד להגנת הסביבה מחוז חיפה

לשכת הבריאות השרון-נתניה – המחלקה לבריאות הסביבה

רשות הטבע והגנים

הקרן קיימת לישראל

איגוד ערים שרון-כרמל

רשות ניקוז ונחלים שרון

נאמני נחל אלכסנדר (נאנ"א)

ארגון מתנדבים (גמלאים בעיקר) מקרב תשובי עמק חפר הפועל במסגרת המחלקה לאיכות הסביבה של המועצה ובתיאום עם רשות השיקום נחל אלכסנדר. חלק נכבד מפעילות "נאמני נחל אלכסנדר" הוא מעקב ופיקוח על מצב הניקיון ותקינות המתקנים לאורך הנחל. בנוסף מסייעים המתנדבים לפקחי רט"ג לאכוף את חוקי שמירת הטבע, עוסקים בהדרכה לקהל הרחב ולבתי ספר בכל הקשור לנחל ולסובב אותו ומשתתפים באירועים הקשורים לנחל.

"נאמני נחל אלכסנדר" משתפים פעולה גם עם ארגון "ידידי כדור הארץ – המזה"ת" בפרויקט "מים ושכנות טובה", שמטרתו פיתוח קשרים ידידותיים בין ישראלים, ירדנים ופלסטינים.

החברה הכלכלית לפיתוח עמק חפר

החברה הכלכלית משמשת כזרוע הביצועית של מ.א. עמק חפר. החברה מבצעת פרויקטים איזוריים ועוסקת בייזום, תכנון, קידום, ניהול ויישום עבודות פיתוח ותשתיות ברחבי עמק חפר. אחד הפרויקטים המשמעותיים של החברה הכלכלית היה הקמתה של מערכת ביוב מרכזי בכל תחומי שיפוטתה של המועצה. מערכת משוכללת ומודרנית זו מבטיחה שמירה על איכות הסביבה ותורמת לשיקום נחל אלכסנדר וכן מסייעת להפחית את העומס על אקוויפר החוף, מאגר מי התהום הגדול עליו יושב גם עמק חפר. פרויקט הביוב המרכזי משמש את הרוב הגדול של ישובי עמק חפר ואת פארק התעשיות שבתחומו.

החברה הכלכלית לפיתוח עמק חפר בע"מ

טלפון: 09-8981673/4 פקס: 09-8947396

טלפון כונן החברה לנושאי ביוב: 052-5382107

דוא"ל: sophie@hefer.org.il

אתר: www.hefer.org.il/htmls/page_747.aspx?c0=14208&bsp=13358

מנכ"ל	יצחק גניגר
אחראי מערכת הביוב המרכזי בעמק חפר, אחראי תפעול מערכות	גיורא גלמן
אחראי אכיפת איכות מים ושפכים	רון דרור

מ.א. מטה יהודה

במ.א. מטה יהודה ישנה מחלקת תברואה ופיקוח הפועלת במטרה לקיים סביבת מגורים נקייה ואיכותית והיא זו שדואגת לדיגום מים, לפינוי האשפה הביתית והתעשייתית ולמיחזור. המחלקה כוללת מנהל פיקוח שעבר הכשרה של חוק הרשויות המקומיות (אכיפה סביבתית – סמכויות פקחים) ועוד 3 פקחיות המבצעים סיורים יזומים לאיתור וטיפול במפגעים סביבתיים. המחלקה אוכפת את חוקי העזר של המועצה באמצעות מתן התראות, קנסות ותביעות משפטיות, ונעזרת ביחידה סביבתית שורק לאיתור וטיפול במפגעים. בנוסף מתקבלים דיווחים על מפגעים דרך מוקד המועצה.

בסביבות 60% מיישובי המועצה אין תשתית ביוב ולכן קיימים מפגעים של הזרמת שפכים מבורות הספיגה. למועצה יש תכנית לחיבור כלל ביישובים למערכת הביוב בתוך כשנה וחצי.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור מ.א. מטה יהודה:

המשרד להגנת הסביבה מחוז ירושלים

לשכת הבריאות המחוזית ירושלים – מחלקת בריאות הסביבה

לשכת הבריאות המחוזית ירושלים – מחלקת בריאות הסביבה			
כתובת: רח' יפו 157, ירושלים, מיקוד: 94342			
טלפון: 02-6217393 פקס: 02-6253835			
אתר: www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=67&catId=529&PageId=3103			
talya.schossbereger@lbjr.health.gov.il	02-6217370	מהנדסת המחוז	טליה שוסברגר
zahava.sadan@lbjr.health.gov.il	02-6217360	סגנית מהנדסת מחוזית	זהבה סדן
andres.levcovich@lbjr.health.gov.il	02-6217369	מפקח מחוזי לבריאות הסביבה	אנדרס לבקוביץ'

המשטרה הירוקה

קרן קיימת לישראל

רשות הטבע והגנים

רשות ניקוז שורק-לכיש

רשות ניקוז ונחלים שורק-לכיש

מ.א. נחל שורק, ד.נ. עמק שורק, מיקוד: 76812

טלפון: 08-8634297 פקס: 08-8594006

דוא"ל: mazkirutn@ma-soreq.org.il

יחידה סביבתית שורק

יחידה סביבתית שורק כוללת את מטה יהודה, אבו גוש ובית שמש. מתוקף היקף השטח שבתחומה, מקיימת היחידה הסביבתית קשר רציף עם מ.א. מטה יהודה לאיתור וטיפול במפגעים. היחידה אחראית על אכיפה בתחומי רעש, קרינה ופיקוח על הבנייה וכמו כן מבצעת פיקוח ודיגומים בתחום התעשייה.

שורק יחידה סביבתית איזורית

כתובת: ת.ד. 5 בית שמש, מיקוד: 99000

טלפון: 052-4287698 פקס: 02-9908960

משה אבוטבול	ראש העיר, יו"ר	02-99029801
אבי ברכה	מנהל היחידה	052-8396535
		sviva@tzira.co.il

מ.א. תמר

90% משטח מ.א. תמר הם שמורות טבע ולכן נמצאים בטיפול רשות שמורות הטבע והגנים, שאף מפקחת על שיקום נחל בוקק. במ.א. תמר ישנו [אגף לשימור הסביבה](#) שאחראי על יחידת הביצוע של הרשות ומטרתו להעניק שירותי מים, ביוב, תשתיות וחשמל לכל היישובים, המפעלים והמוסדות שברשות המועצה באופן אופטימלי ותוך שילוב בין יעדי איכות וחיסכון.

במועצה מתקבלות תלונות טלפונית ע"י תושבים והן מנותבות למחלקה הרלוונטית לטיפול. המועצה מטפלת ברוב זיהומי המים ואף מבצעת דיגומי שפכים באופן יומיומי במלונות באיזור ים המלח. שפכי המלונות עוברים דרך מערכת הביוב למט"ש ולאחר מכן מוזרמים לים. קיימים מפרידי שמנים במלונות, אך כיוון שאינם מפונים בתדירות גבוהה, קיימות גלישות שמנים למערכת הביוב, דבר הגורם לפגיעה ביכולת טיהור השפכים במט"ש.

להלן גורמים שנמצאו רלוונטיים עבור מ.א. תמר:

[קרן קיימת לישראל](#)

[רשות הטבע והגנים](#)

[המשטרה הירוקה](#)

לשכת הבריאות המחוזית באר שבע – מחלקת בריאות הסביבה

כתובת: רח' התקוה 4, באר שבע, מיקוד: 10050

טלפון: 08-6263482 פקס: 08-6263484

דוא"ל: hadasa.eden@lbr.health.gov.il

אתר: www.old.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=79&catId=648&PageId=3598

הדסה עדן	מהנדסת המחוז	08-6263481
עמיר יצחקי	סגן מהנדסת מחוזית	
יעקב ערן	מפקח מחוזי לבריאות הסביבה	

המשרד להגנת הסביבה מחוז דרום

המשרד להגנת הסביבה – מחוז דרום			
רח' התקווה 4, קרית הממשלה, ת.ד. 230, באר שבע, מיקוד: 84102			
טלפון: 08-6264001/2 פקס: 08-6264111			
דוא"ל: guys@sviva.gov.il			
אתר: www.sviva.gov.il/YourEnv/CountySouth/Pages/default.aspx			
guys@sviva.gov.il	08-6264001/2	מנהל מחוז דרום	גיא סמט
ortalt@sviva.gov.il	08-6264006	מרכזת אכיפה	אורטל צברי
itayh@sviva.gov.il	08-6264003	ראש ענף היתר רעלים	איתי הרלינג
livnatg@sviva.gov.il	08-6263031	ראש ענף מיחזור	לבנת גולדנברג
lilachf@sviva.gov.il	08-6264035	ממונה חומרים מסוכנים	לילך פדלון
Marias@sviva.gov.il	08-6284027	מרכזת בכירה אסבסט ותחנות דלק	מריה שפירא
ofrih@sviva.gov.il	08-6264012	ראש ענף שפכים תעשייתיים	עפרי חזיז
kerengu@sviva.gov.il	08-6264010	מרכזת בכירה מיחזור	קרן גוריון
shiram@sviva.gov.il	08-6264016	ראש ענף שפכים עירוניים	שירה מסיכה שלי

יחידה סביבתית נגב מזרחי

את נושא האכיפה הסביבתית מבצעת יחידה סביבתית נגב מזרחי, שמטעמה 2 פקחים שנמצאים בשלבי ההסמכה שלהם. היחידה הסביבתית נגב מזרחי מפקחת ואוכפת גם באיזור התעשייה במישור רותם, המאופיין בתעשיות כימיות כבדות, והיא זו שגם קובעת את תנאי הרישיון של המלונות ומעבירה אל המועצה לאישור.

נגב מזרחי יחידה סביבתית איזורית			
כתובת: ת.ד. 100, רח' חן 9, ערד, מיקוד: 89100			
טלפון: 08-9953224 פקס: 08-9943054			
orliah@negevenv.org.il	050-801939	ראש העיר ערד, יו"ר	טלי פלוסקוב
ayalaq@negevenv.org.il	050-5907419	מנהל/ת היחידה	איילה אברהמי

רשות ניקוז ים המלח

רשות ניקוז ים המלח מטפלת באגני ההיקוות של הנחלים הזורמים לים המלח ושנמצאים בגבולות הקו הירוק. בין הנחלים הראשיים בהם מטפלת הרשות: נחל ערבה, נחל צין, נחל צאלים ועוד.

הרשות מבצעת פרויקטים בניקוז כגון:

- פרויקט ניקוז נחל בוקק - נחל בוקק חוצה את אתר המלונות והפרויקט בו נועד בכדי להגן עלי המלונות מפני הצפה ולאפשר תנועה מתמדת על ציר המלונות התחתון בזמן שיטפון בנחל.
- פרויקט מאגר נאות תמרים – הפרויקט בוצע בנחל ערבה, דרומית למושב נאות הכיכר. מאגר נאות תמרים הוא האחרון בשרשרת מאגרים שהוקמו בנחל ערבה, בכדי לאגום מי שיטפונות בנחל למטרות של החדרה למי תהום והשקיה ישירה וכן בכדי לשכך את עוצמת השיטפונות בנחל. כיום משמש המאגר להחדרת מי תהום בלבד.

להלן קישור לבעלי התפקידים ברשות הניקוז.

רשות ניקוז ים המלח

כתובת: ד.ג. ים המלח, נווה זוהר, מיקוד: 86910

טלפון: 08-6688815 פקס: 08-6688894

דוא"ל: da@ma-tamar.co.il

אתר: www.dadeadsea.co.il

החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ

החברה הוקמה במטרה לרכז את התכנון והביצוע של ההגנה על מלונות ים המלח ותשתיות החוף במתחמי התיירות "עין בוקק" ו"נווה זוהר" מפני הצפה. מלונות אלה שוכנים סמוך לחופי בריכת אידוי תעשייתית באגן הדרומי של ים המלח המתופעלת ע"י מפעלי ים המלח בע"מ. מי מלח נשאבים באמצעות משאבות דרך תעלה לבריכה זו שעקב שקיעת המלח בקרקעיתה, עולה מפלס הבריכה מדי שנה ב-20 ס"מ בקירוב.

בעיית מפלס זו ידועה וכחלק מפתרונות לבעיה הוגבהו מקטעי חוף בחזית המלונות ואף הוקם מערך שאיבת מי תהום. החברה הממשלתית להגנת ים המלח הוקמה במטרה לספק פתרון ארוך טווח לבעיה ולהוביל את תכנונו וביצועו.

החברה עובדת בשיתוף פעולה עם גורמים רלוונטיים במשרד התיירות, משרד הפנים, מ.א. תמר ועוד.

החברה הממשלתית להגנות ים המלח בע"מ

כתובת: רח' בית הדפוס 11 לובי 2 קומה א', ירושלים, ת.ד. 34533, מיקוד: 91344

טלפון: 02-6528000 פקס: 02-6529000

דוא"ל: roeee@haganot.co.il

אתר: www.haganot.co.il

פרק ג' – מיפוי גופים פרטיים, ארגונים סביבתיים ואחרים

החברה להגנת הטבע

עמותה ציבורית בלתי תלויה ואחד הארגונים הסביבתיים הותיקים ביותר בארץ ובעולם ששמה לה למטרה לשמור על הסביבה, על ערכי הטבע והנוף ועל המורשת ההיסטורית-תרבותית של האדם בישראל.

במהלך השנים הובילה העמותה מאבקים סביבתיים רבים, כשהבולט מביניהם היה הקמפיין למען פרחי הבר של ישראל, שהצליח לשנות את עמדות הציבור ואת התנהגותו בשטח.

בתחום המים נרתמה החברה להגנת הטבע לסיוע קידום פתרונות למשבר המים. עיקר פעילותה של החברה בנושא זה הינו בתחום החינוכי-ציבורי, בקמפיין רחב היקף לצמצום הצריכה. כמו כן פועלת החברה בנושא זה באמצעות דוגמא אישית וחקיקה ואף מגייסת "נאמני מים" מקרב הציבור שיעודדו את החיסכון בנושא.

בנושא שיקום הנחלים יצאה החברה בקמפיין "מחזירים חיים לנחלים" והיא פורשת חזון בר השגה שעקרונותיו דוגלים בניהול בר קיימא של משאבי המים הטבעיים, שחרור מעיינות ושיקום שפיעתם, הגדרת קריטריונים להפקת מי תהום, אימוץ גישה אקו-הידרולוגית ושינוי המבנה המנהלי האחראי לניהול הנחלים.

איש קשר:	אורית סקוטלסקי, רכזת תחום מים ונחלים
טלפון:	052-2440704
דוא"ל:	oritsc@spni.org.il
אתר:	www.teva.org.il

קרן קיימת לישראל (קק"ל)

קרן קיימת לישראל היא ארגון שמאז הכרזת המדינה מתפקד, לצד ארגונים נוספים, כאחראי על ההתיישבות היהודית בארץ. בין תחומי פעילותה של קק"ל, ניתן למנות: ייעור וסביבה, שיקום נחלים ובניית סכרים ומאגרי מים להעשרת מי התהום ולהשקיה, התיישבות ופריצת דרכים ועוד.

בשל בעיית המחסור העולמי במים, זוכה נושא פיתוח מאגרי מים לחקלאות לקדימות רבה בקק"ל. מאגרים אלה מספקים כ-40% מתצרוכת המים החקלאית ו כ-16% מתצרוכת המים במדינה. הם מוסיפים מים למשק, פותרים את בעיית סילוק מי השפכים המטוהרים ומשאירים מים שפירים לצריכה ביתית וכן מעניקים מקור מים יציב, בטוח וזול לחקלאים.

המחסור במים משפיע לרעה גם על הנחלים בישראל. מי המעיינות שבעבר הזינו את הנחלים, הועברו לשימוש ביתי, חקלאי ותעשייתי ובמקומם הוזרמו לאפיקי הנחלים מי שפכים שמקורם בתעשייה ובביוב והם מכילים לעיתים חומרים רעילים ומסוכנים, ההופכות את הנחלים למפגעים אקולוגיים קשים ופוגעים באיכות מי השתיה.

כחלק מטיפול בעיית הנחלים יזמה קק"ל את הקמת מנהלת הנחלים.

אדם טבע ודין

אדם טבע ודין היא עמותה ישראלית למען איכות הסביבה שהוקמה ע"י אנשי מקצוע כמו מדע ומשפטים. העמותה פועלת בתחומים רבים: מחקרים מדעיים, יעוץ משפטי לנפגעים בעניין איכות הסביבה, סיוע לארגונים מקומיים, ניסוח הצעות חוק, העלאת מודעות הציבור לנושא איכות הסביבה ועוד.

בין היתר נלחמת אדם, טבע ודין במפגעים סביבתיים כגון: זיהום אוויר, זיהום מים, הטמנת פסולת, חופים פרטיים וכד'. בין הישגיה הבולטים של העמותה ניתן למנות את היוזמה לחקיקת חוק אוויר נקי, חוק הפיקדון על מיכלי משקה, חוק האריזות וחוק הפסולת האלקטרונית. בנוסף, מקדמת העמותה מזה כשנתיים את [הצעת חוק קרקעות מזהמות](#), שמטרתה לטפל בין השאר בזיהום מי תהום.

העמותה מבצעת מחקרים ומפרסמת דו"חות רבים בנושאי סביבה שונים.

כתובת:	רח' יהודה הלוי 48, תל אביב, מיקוד: 65782
טלפון:	03-5669939
פקס:	03-5669940
דו"אל:	contact@adamteva.org.il
אתר:	www.adamteva.org.il
אנשי קשר בעמותה:	
עו"ד עמית ברכה, מנכ"ל העמותה	
גלעד אוסטרובסקי, ראש תחום פסולת ומיחזור	gilado@adamteva.org.il
שרית כספי-אורון, ראש תחום מים ומדענית מים	sarit@adamteva.org.il

צלול

עמותה ישראלית שמטרתה שמירה על איכות הסביבה בדגש על ימים ונחלים באמצעות שימור, הגברת מודעות, חינוך, פעילות אקטיבית ומחקר. העמותה שמה לה למטרה את החתירה לים צלול ולנחלים נקיים. בין הקמפיינים המפורסמים של העמותה ניתן למצוא את הצלת שונית האלמוגים במפרץ אילת, עצירת הזיהום בנחלי הקישון ונעמן ושיקומם ועוד.

בין הנחלים בהם מטפלת העמותה: נחל חרוד, נחל חדרה, נחל שורק, נחל תנינים ונחל הירדן הדרומי.

העמותה הכריזה על קמפיין "[אפס זיהום בנחלים](#)" שבמרכזו הדרישה להפסקה מיידית של זיהום נחלי הארץ ע"י רשויות מקומיות, מפעלים, מחנות צבא ושאר מזהמים. העמותה דורשת הקמת קרן לטיפול בתקלות בישובים חלשים וכן דרישה מרשות המים לקבוע בתקנות שהזרמת שפכים לנחל במקרה של תקלה תהיה ברירה אחרונה ראשונה, כפי שקורה היום. כלומר, רשויות מקומיות ותאגידי מים יידרשו להקים מעקפים זמניים שימנעו הזרמת שפכים לנחל.

לעמותה מספר דו"חות העוסקים בתחום המים והנחלים.

להלן קישור לאנשי הקשר של העמותה.

כתובת:	רח' אבא הלל סילבר 16, רמת גן, מיקוד: 52506
טלפון:	03-5762666
פקס:	03-5762632
דו"אל:	info@zalul.org.il
אתר:	www.zalul.org.il

ידידי כדור הארץ – מזרח תיכון

ארגון ידידי כדור הארץ המזרח התיכון הוא ארגון סביבתי חוצה גבולות, הפועל בישראל, ירדן והרשות הפלסטינית ומתמקד בסוגיות המם: ניהול בר קיימא של משק המים, חלוקה איזורית צודקת של משאבי המים והגנה על מקורות מים מזיהום ומשאבת יתר.

חלק מהפרויקטים בהם עוסק הארגון הינם:

- "מים ושכנות טובה" שמתבסס על התלות במקורות מים משותפים בכדי ליצור דיאלוג ושיתוף פעולה בקרב קהילות ישראליות, פלסטיניות וירדניות
- "שומרים על מי תהום" שמטרתו הפחתת זיהום מי התהום

כתובת:	רח' הנגב 8, תל אביב, מיקוד: 66186
טלפון:	03-5605383
פקס:	03-5604693
דו"אל:	info@foeme.org
אתר:	www.foeme.org/www/he
אנשי קשר:	
יובל ארבל, מנהל פרויקט "שומרים על מי תהום"	054-5488240 youval@foeme.org
עידו אביאני, רכז ישראלי לפרויקט "שומרים על מי תהום"	054-3402461 ido@foeme.org

נספח א' - רשימת חוקים, תקנות ומסמכים רלוונטיים

כללי

[חוק למניעת מפגעים סביבתיים \(תביעות אזרחיות\), התשנ"ב-1992](#)

[חוק איגודי ערים, התשט"ו-1955](#)

[פקודת העיריות \(נוסח חדש\)](#)

[חוק הרשויות המקומיות \(אכיפה סביבתית - סמכויות פקחים\), התשס"ח-2008](#)

[פקודת בריאות העם, 1940](#)

מים

[חוק המים, התשי"ט-1959](#)

[תקנות בריאות העם \(איכותם התברואית של מי-שתיה\), התשל"ד - 1974](#)

[חוק הסדרת הטיפול בחופי הכנרת, התשס"ח-2008](#)

[חוק התכנון והבניה, התשכ"ח-1965](#)

זיהום מים

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(ריסוס בקרבת מקורות מים\), התשנ"א - 1991](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(שטיפת מיתקני ריסוס\), התשנ"א - 1991](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(קווי דלק\), התשס"ו - 2006](#)

[כללי המים \(טיפול בזיהום מים מדלק\), התש"ע-2010](#)

[תקנות המים \(כללים לרחיצת רכב ולשטיפת משטחים מרוצפים במים\), התשס"א - 2001](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(מתכות ומזהמים אחרים\), התשס"א - 2000](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(שימוש בבוצה וסילוקה\), התשס"ד - 2004](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(איסור הזרמת תמלחת למקורות מים\), התשנ"ח - 1998](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(צמצום השימוש במלח בתהליך ריענון\), התשנ"ד - 1994](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(בריכות אידוי ואגירה\), התשנ"ז - 1997](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(בורות ספיגה ובורות רקב\), התשנ"ב-1992](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(סילוק שפכים מכלי שיט\), התשנ"ט-1998](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים באגם הכנרת על ידי בעלי חיים\), התשל"ג-1973](#)

נחלים

[חוק רשויות נחלים ומעיינות, התשכ"ה-1965](#)

[צו רשויות נחלים ומעיינות \(הטלת תפקידי רשות נחל על רשויות ניקוז\), התשס"ג - 2003](#)

ביוב ושפכים

[חוק הרשויות המקומיות \(ביוב\), התשכ"ב - 1962](#)

[כללי הרשויות המקומיות \(ביוב\) \(תעריפים בעד שירותי ביוב שנותנת רשות מקומית בלא תאגיד\)](#)

[חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001](#)

[כללי תאגידי מים וביוב \(אמות מידה והוראות בעניין הרמה, הטיב והאיכות של השירותים שעל חברה לתת לצרכניה\) \(הוראת שעה\), תשע"א-2011](#)

[כללי תאגידי מים וביוב \(אמות מידה והוראות בעניין הרמה, הטיב והאיכות של השירותים שעל חברה לתת לצרכניה\), תשע"א-2011](#)

[כללי תאגידי מים וביוב \(שפכי מפעלים המוזרמים למערכת הביוב\), תשע"א-2011](#)

[חוק עזר לדוגמה לרשויות מקומיות \(הזרמת שפכי תעשייה למערכת ביוב\), התשמ"ב - 1981](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(בורות ספיגה ובורות רקב\), התשנ"ב - 1992](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(מערכת להולכת שפכים\), התשע"ב - 2011](#)

[תקנות המים \(מניעת זיהום מים\) \(ערכי הגבה של שפכי תעשייה\), התשס"ד - 2003](#)

[תקנות רישוי עסקים \(ריכוזי מלחים בשפכים תעשייתיים\), התשס"ג - 2003](#)

[תקנות בריאות העם \(קביעת תקנים למי שפכים\), התשנ"ב - 1992](#)

[תקנות בריאות העם \(תקני איכות מי קולחין וכללים לטיהור שפכים\), התש"ע - 2010](#)

[כללי בריאות העם \(טיהור מי שופכין המיועדים להשקיה\), התשמ"א - 1981](#)

ניקוז

[חוק הניקוז וההגנה מפני שטפונות, התשי"ח-1957](#)

[צו הניקוז וההגנה מפני שטפונות \(אזורי ניקוז\), התשנ"ו - 1996](#)

קידוחים

[חוק הפיקוח על קידוחי מים, התשט"ו-1955](#)

קרקע

[תקנות שימור הקרקע, התש"ך-1960](#)

מפגעים אחרים

אסבסט

[חוק למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק, התשע"א-2011](#)

[תקנות למניעת מפגעי אסבסט ואבק מזיק \(הפחתה של סכום עיצום כספי ופריסת תשלומים\), התשע"ב - 2011](#)

חומרים מסוכנים

[חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993](#)

[חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951](#)

[חוק שירותי ההובלה, התשנ"ז-1997](#)

מסמכים נוספים

תכניות מתאר

[תמ"א 34 למשק המים \(ביוב\)](#)

[תמ"א 34/ב/3 – תכנית מתאר ארצית לנחלים וניקוז](#)

[תמ"א 34/ב/4 – תכנית מתאר לאיגום מים עיליים, החדרה, העשרה והגנה על מי תהום](#)

[תמ"א 34/ב/5 – תכנית מתאר למערכות הפקה והולכה של מים](#)

[תמ"א 35 – תכנית המתאר הארצית המשולבת לבנייה, לפיתוח ולשימור](#)

מסמכי מדיניות

[שיקום ושימור הנחלים ובתי הגידול הלחים בישראל: מדיניות רשות הטבע והגנים, יוני 2010.](#)

[מתווה לניהול סביבתי של הנגר העילי בנחלי ישראל: המלצות מדיניות, ספטמבר 2011.](#)

[הנחל והעיר: הלכו שניהם יחדיו. 2011.](#)